

# බුදුසරණය

ධර්ම භාණ්ඩාගාරයක් - සාරධර්ම සංග්‍රහයක් | [www.budusarana.lk](http://www.budusarana.lk) | Email: [budusarana@lakehouse.lk](mailto:budusarana@lakehouse.lk)  
ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂ 2567 ක් වූ පොසොන් පුර අටවක පෝද 2023 මැයි 27 කෙනෙරුද, BUDUSARANA SATURDAY MAY, 27, 2023  
ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ලියාපදිංචි කරන ලදී. 57 කාණ්ඩය, 47 පත්‍රය, ආරම්භය 1965-06-13



හලගුලු වෙහෙර ආරණ්‍ය සේනාසනය

ජායාරූපය -  
නිශ්ශංක විජේරත්න

### අද ලෝකයේ බොහෝ රට රාජ්‍යවල පරිපාලනමය හා මූල්‍යමය කටයුතු ඇතුළු විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි ආකාරයක්ෂමතාවන්ට හා බිඳ වැටීම්වලට හේතු වී ඇත්තේ එම ආයතනයන්හි අවංක වේතනාවෙන් කටයුතු කරන පුද්ගලයින් සීමා සහිත වීමයි.

මෙසේ අවංකතාවය හෙවත් සෘජු ගුණය සමාජයේ කුඩාම ඒකකය වන පවුල් සංස්ථාව ද නිරවුල්ව හා සාමකාමී ව ගෙන යාමට ප්‍රධාන ආධාරකයක් වන්නේ ය. කරණීය මෙන්ත සුභ දේශනාව කළේ පෙරවස් සමාදන් වී භාවනායෝගීව වැඩ සිටි ස්වාමීන් වහන්සේට අමනුෂ්‍යයින්ගෙන් (රැක් දෙව්වරුන්) ඇති වූ අනේක හිරිහැර - බිය වැද්දවීම් නැති කර ගැනීම සඳහා ආරක්ෂාව ඇති කර ගැනීම පිණිස ය. මෙහි භාවනාව වැඩීම පිණිසත්, විදුර්ගතාව පදනම් කර ගත් ධ්‍යානයන් උපදවා ගැනීම පිණිසත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ කරණීය මෙන්ත සුභයෙහි කායික මානසික සංවර්ධනයට ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග 14ක් සඳහන් කරමින් එයින් උපුටා ගුණය මුලටම දැක්වීමට හේතු විමසා බැලීම මෙම ලිපියේ පරමාර්ථයයි.

**සක්කෝ උජු ව සුජු ව සුචරෝ වස්ස මුදු අහගිමාති සන්තුස්සකෝ ව සුහරෝ ව අප්පකිච්චෝ ව සල්ලභකචුත්ථි සන්තින්ද්‍රියෝ ව නිපකෝච අප්පගඛිහෝ කුල්ලෙ අනනුගිද්ධෝ**  
සක්කෝ ව අස්ස - දක්ෂයෙක් වන්නේ ය. ඔහි අයකු නම් ජන්ද, ද්වේෂ, භය, මෝහ යන සතර අගනියට යාමෙන් වැළකී සාධාරණ නිවැරදි තීන්දු තීරණ ගැනීමට උත්සාහවන්ත වීමට හැකියාවක් තිබිය යුතුයි. දක්ෂයකු විය

යුතුයි. එසේම අකුසල කිරීමට අවස්ථාව තිබියදීත් ඉන් වැළකීමට දක්ෂ විය යුතුයි. දෙමාපියන්, වැඩිහිටියන් දොස් කියන විට එකට එක නොකියා නිශ්ශබ්දව සිටීමට ද තමාට හැකියාව තිබියදීත් පළි නො ගැනීම, අහිංසකයින්ට හිරිහැර නො කිරීම, ඕපා දූප කේලාම් කීමෙන් වැළකීමේ හැකියාව ද දක්ෂතාවකි.

තික්ෂුවක් නම් තමාගේ පාත්‍රා, සිවුරු ඇදිය සකස් කර ගැනීමේදී ද, එක්ව බඹසර රකින අයගේ ලොකු කුඩා කටයුතු කිරීමේදී ද, අලස නොවී දක්ෂයකු විය යුතු ය.

උජු ව අස්ස - සෘජු කෙනෙක් ද වන්නේ ය. අද සමාජයේ ඇතැම් දෙනාගේ සටකපටකම් වැඩිවීම නිසා හෙවත් අවංකතාවයෙන් තොර වීම නිසා ජනතාව පත් ව ඇත්තේ දැඩි අපහසුතාවකට යි. රාජ්‍ය සේවයේ වේවා, පෞද්ගලික ආයතනයක ප්‍රධානීන් හා සේවකයින් වේවා තම රාජකාරිය අවංකව ඉටු නොකිරීමත් මෙයට හේතුවකි.

සාධාරණ මිලකට ගුණාත්මක බෙහෙත් සපයන්නේ නම්, එය අවංකතාවයේ ලක්ෂණයකි. කල් ඉකුත් නොවූ, ප්‍රමිතියෙන් යුතුව පිරිසුදුව පාරිභෝගිකයාට ගුණදායක කෘම බීම සැපයීම අවංකතාවයේ ලක්ෂණයක් වනු ඇත. මුලදක් අය කළත් එය ද පින්කමකි. සමහර වෙළෙන්දෝ කල් ඉකුත් වූ භාණ්ඩ හෝ කෘම (නරක් වූ එළවළු) විකිණීමෙන් වැළකී සිටින අතර ඒ බව පාරිභෝගිකයාට දැනුම් දෙති. ඒ අනුව එම ආයතනයට යන එක ජනතාව ද වැඩි වෙයි.

සොබාදහමට ගරු කරමින් රටට ජාතියට කැප වන බව සමහරු නිතර කීවත් තම නිවෙස ඉදිරිපස පාරේ දැල්වෙන විදුලි පහන නිවීමට තරම් අවංක නොවේ.

උජු ව ගුණය නම් තමා මොන වෘත්තිය කළත් ගන්න වැටුපට සරලන සේවාවක් කිරීම යි. තමා ගත් මුදලක් නියමිත කලට ලබා දීමෙන් ද, නිවසේ වැටී තිබී හමු වූ

මුදලක් පවුලේ සාමාජිකයින්ගෙන් අසා අයිති කෙනාට භාර දීමෙන් ද, අවංක සහෝදරයකු හෝ සහෝදරියක විය හැකි ය.

තමාට යමක් අවශ්‍ය නම් මේ දෙය ගන්න ද කියා ඇසීම හෝ නොදන්වා ගන්නා නම් පසුව එය දැනුම් දීම අවංකකමේ එක් පැතිකඩකි. එය අවංක බෞද්ධයාගේ පුරුද්දකි.

යහළුවෙක් අවංක නම් මිතුරාගේ අඩුපාඩුවක් නම් කියා දිය යුතු ය.

සතුන් බොහෝ ආවේන, සතුට, අසතුට නොසලකා ප්‍රකාශ කරයි. අහවලාව ලබන සතියේ සපා කනවා යැයි නො සිතයි. ආපසු හැරී බලන්න සිතුවොත් එසේ හැරී බලයි.

මිනිසා සමහර විට සිතාසුනාට හදවතේ ඇත්තේ කෝපය යි. තිරිසනුන්ගේ මේ ගතිගුණ නැත. තමා ප්‍රශ්න කර ගුණ පෙන්වා අනුන් රවටා යම් යම් දේ ලබා නො ගැනීම අවංක බෞද්ධයකුගේ ලක්ෂණයකි.

අවංකතම පුද්ගලයකුට, ආයතනයකට, ව්‍යාපාරයකට ආශීර්වාදයකි. වංකකම කෙටි කලකින් හෙළි වන අතර අවංකත්වය සහ අන්‍යයන්ගේ විශ්වාසය තමා වෙත යොමු වීමෙන් සමාජයෙන් තරමක වාසි මෙන් ම ගෞරවය ද, තනතුර ද නිරායාසයෙන් ම ලැබේ. එසේ නම් අවංකකම විශ්වාසය ලොව උතුම් ම ඥාතිය වශයෙන් බුදුදහම පිළිගනී.

සුජු ව අස්ස - වඩාත් සෘජු කෙනෙක් ද වන්නේ ය.

වඩු කාර්මිකයින්, විදුලි සහ අනෙකුත් වෘත්තිකයින් තමා වෙත සේවය ලබා ගැනීමට එන අයට සමහර විට පවසන්නේ තමාට එය කර දීමට හැකි බවයි. එහෙත් එම අලුත්වැඩියාව ඔහුට සාර්ථක ලෙස නිම කර දීමට බැර වන්නේ ඔහුට ඒ සම්බන්ධ ව නිසි පුහුණුවක් නොමැති නිසා ය. එහෙත් තමාට හැකි වැඩේ පමණක් භාර නො ගෙන සියල්ල දන්නවා යැයි පවසමින් අන් අය විශ්වාසය වෙහෙසකට රස්තියාදුවකට පත් කරයි. එම නිසා තමා වෙත පැමිණෙන පාරිභෝගිකයා රස්තියාදු නොකොට සෘජුව තමාට කළ හැක්කේ මේ කාර්ය පමණි යනුවෙන් දැනුවත් කිරීම ද සෘජු ගුණය යි.

තමා තුළ නැති ගුණ, නැති හැකියාවන් පෙන්වා කෙනකු අමාරුවේ නොදමා හැකි දේ පමණක් කොට මුදලක් ගැනීමට පුරුදු වීම තම ව්‍යාපාරයට, සමාජයට, දරු පවුලට මහත් ශාන්තියකි.

**සුචරෝ ව අස්ස - නිධිතං ව පච්චාරං යං පස්සේ වජ්ජදස්සිතං නිග්ගස්සවාදී මේධාවී තාදිසං පණ්ඩිතං හපේ තාදිසං හපමානස්ස සෙයෙත් හෝති හ පාපියෝ.....'**

යම්කිසි නුවණැති අයෙක් තමාගේ වරදක් අඩුපාඩුවක් දැක දොස් පවරමින් හෝ එයින් මිදීමට උපදෙස් දෙන්නේ නම්, එය හරියට තමාට ධන නිදානයක් තිබෙන තැනකට ගොස් එය පෙන්වීමකට සමාන වේ. එබඳු පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කරන්නා ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයකු බවට පත් වේ. කිසිදු පාපි පුද්ගලයකු නොවේ.

අද ලොව රට රාජ්‍ය පමණක් නොව විවිධ ආයතන ප්‍රධානීන් ද පරිභානියට පත් වී ඇත්තේ, යම් අත්දැකීම් ඇති පුද්ගලයින් දෙන උපදෙස් අවවාද නොපිළිගැනීමෙනි. බොහෝ විට රටක කුමන හෝ නායකයකු ගුණ නැණ පිරි පුද්ගලයින්ගෙන් උපදෙස් ලබා ගන්නේ නම් ඒ අයට තම පරිභානිය තරමක් හෝ සම්පූර්ණයෙන් හෝ වළකා ගත හැකි ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ පවා අන්‍ය මතයට ඇහුම්කන් දී විනය නීති වෙනස් කර ගත් අවස්ථා බොහෝ ය. රාහුල පොඬි හාමුදුරුවෝ වැලි අහුරක් අහසට දමා වැලි ඇට ගණනට අවවාද අපේක්ෂා කළහ. එහෙත් අද බොහෝ ආරවුල් රැසක් නිර්මාණය වී ඇත්තේ අන් මතය නොඉවසීම, නිවැරදි උපදෙස් නොපිළිගැනීම නිසා ය.

අපමණ වෙනසී දරුවන් උස් මහත් කළ

මවුපියන්ගේ අවවාද පිළිගැනීමට දරුවෝ අකැමැති වෙති. එම නිසා දරුවන්ගෙන් ප්‍රකා කොහෙද? හිසේ, කවුද ඒ ළමයා? ඒ ඇමතීම කාගෙන් ද? යන ප්‍රශ්න ඇසීමට මවුපියෝ යම් බියක් දක්වති. අහල පහල ඥාතීන් අසල්වැසියන් මෙය නොකළ යුතු යැයි කියූ විට ඔබ කවුද මට අවවාද දීමට? ඔබට ඇති අයිතිය කුමක් ද? ඔබ මට එපා කියන්න ඔබට තියෙන සුදුසුකම් මොනවා ද? ආදී වශයෙන් විවිධ දේ කියමින් අවවාද උපදෙස් නොපිළිගනී. ඇතැම් විට ඒ මොහොතේ පිළිගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා නොකරයි. ඔහු මාර්ගඵල ලැබීමෙන් ද දුර සිටින්නෙකි.

යම් වැඩිහිටියකු හෝ සම වයසේ අත්දැකීම් බහුල කෙනකු අවවාදයක් දෙන විට "මගේ වරද පෙන්වා දුන්නාට බොහොම පින්. නැවත මගේ වරදක් දුටු විට අනුකම්පාවෙන් මට පෙන්වා දෙන්න. මා තරහ නැතැ ආදී වශයෙන් ගරුසරු ඇතිව එම අවවාද උපදෙස් පිළිගෙන පිළිපදී නම් ඔහු හෝ ඇය සුව විය. එබඳු හිත පැවිදි කාගේත් ජීවිතය සාර්ථක ය. මෙලොව දී සඵල වේ.

මුදු ව අස්ස - මොළොක් කෙනෙක් ද වන්නේ ය. ඇතැම් සමහර උසස් නිලතල දරන උදවිය පහර දීමට නොයා ඒ අහිංසකයා මට වඩා කොපමණ අඩු පටියකින් අසනිපවලින් පෙළෙමින් ද ජීවත් වෙන්නේ යනාදී වශයෙන් සිතීම මුදු හෙවත් මොළොක් ගතියයි. වැරැදි වැටහීමකින් හෝ දෙමාපියන් දොස් කියන විට එක දරුවෙක් එකට එක කියයි. එක දරුවෙක් අපිට උගන්වා දේපළ ද පවරා දුන් අම්මා ඔහෝ දොස් කියපුවාටේ - කියා සිතීන් කුසලයක් ද වඩන්නේ ය. තමා මුදු (මොළොක්) කෙනෙක් ද වන්නේ ය.

වරක් සුද්ධෝදන රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේට දැඩි සේ දොස් පැවරුවේ ය. තමාගෙන් හෝ අම්මාගෙන්වත් නො අසා රාහුල කුමරු පැවිදි කිරීම නිසා කෝපයට පත් විය. එහෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ සියල්ල මෘදු මොළොක් ලෙස ඉවසා වදාරමින් මවුපියන්ගෙන් නිසි අවසර නො ලබා දරුවන් පැවිදි කිරීම තහනම් කළ සේක.

යමකු තමා හමුවට පැමිණි විට ඇති බැම හකුළුවා නොගෙන, බීම බලා නොගෙන මුහුණ බලා "එන්න වාඩි වෙන්න කෑම කාල ද ආවේ" ආදී වශයෙන් පිළිගෙන ප්‍රිය වචන කතා කරන කෙනකු වීමෙන් ද මෘදු මොළොක් කෙනකු විය හැකි ය. තවත් කෙනකුට සංග්‍රහ කොට නොදීත් කතා කළත්, දොස් කියනා අවස්ථා තිබේ.

එවිට, අපේ බුදුරජාණන් වහන්සේත් විවිධ චෝදනා, නිග්‍රහ, අපහාසවලට මුහුණ දුන්නේ නම් මට බැර ඇයි යැයි සිතූ සිත මෘදු මොළොක් කරගෙන ආ පසින් බැණ වැදීමෙන් මිදී සිටිය හැකි ය.

එහෙත් තමා රවටමින්, තමා අකැමැති කෙනෙක් හෝ දෙයක් යෝජනා කරමින් පස්සෙන් හුණුබඳින විට මුදු මොළොක් නොවීමට තරයේ සිති තබා ගත යුතුයි. පස් පව්, දස අකුසල් සඳහා සිත මෘදු නො කර ගත යුතු ය.

අනතිමානී ව අස්ස - නිතතමානී තැනැත්තෙක් ද වන්නේ ය.



# ජීවිතයට නියත රැකවරණයක් ...

නිහඟමානී යනු මානස - නිපාත ඉවත් කර ගැනීමයි. එය සම්පූර්ණයෙන් කළ හැක්කේ රහතන් වහන්සේ කෙනකුට පමණි. ඔබම කල්පනා කර බලන්න. ඔබට ඔබ ගමේ සිට කිලෝ මීටර් 100ක් දුර පළාතක දී කෙනෙක් බැස්සාගත් ඔබ එකට එක කියන්නේ ද නැත. ඉවසා දරා ගෙන සිටින්නේ ආපසු එන කොට අපේ ගමේ දී අනු වුණොත් බලාගන්නවා කියා ය. ඔබට ඔබේ ගමේ දී කෙනෙක් බැස්සා ගැනුණොත් ඔබ දැඩි සේ කෝප වී පහර දීමට ද යන අවස්ථා තිබේ. එසේ සිදු වන්නේ කෙසේද? සමහරු ඔබ අනවුල් පළාතේ කියා අනකාර වෙති. මා ඔහුට වඩා දක්ෂ ශිල්පියෙක්. මා පමණයි මේ විෂය පිටරට ගොස් ඉගෙන ගන්නේ යනාදී වශයෙන් වෘත්තීය අනකාරය ද, කුලයෙන් උසස් අපි යනුවෙන් සිතීම, රටේ, ගමේ සමාජයේ ජනප්‍රිය ම කෙනා මා පමණි. ලස්සනම කෙනා මා පමණි. මාගේ රැකියාව ඉතා උසස් යනාදී වශයෙන් පැවසීම අතිමානස ඇති කිරීමට ද හේතු විය හැකි ය.

2018 මාර්තු මස ලොව සියලුම මාධ්‍යවල ප්‍රචාරය වූ ප්‍රධාන පුවතක් වූයේ ඉන්දියාවේ දාලිද් හෙවත් කුලහීන ගෝත්‍රයකට අයත් උපාධිධාරී තරුණයෙක් අශ්වයකු මිල දී ගැනීමේ වරදට උසස් කුලයකට අයත් මිනිස් සමූහයක් විසින් වෙඩි තබා මරා දැමීම යි.

අතිමානස නිසා බුද්ධි කාලයේ පටන් ඉන්දියාවේ පීඩනයට පත් වන කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාව ගණන් කළ නොහැකි ය. අදත් ඉන්දියාවේ සමහර ප්‍රාන්තවල උසස් නිලතල හිමි වන්නේ උසස් කුලවල අයට පමණි. ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු පළාතේ සමහර හීන යැයි සම්මත කුලවල ජනතාවට බ්‍රාහ්මණ වැනි උසස් කුලවල ප්‍රභූතයේ ළිං වලින් ජලය ගැනීම පවා තහනම් ය.

සන්තුස්සකෝ ව අස්ස - ලද දෙයින් සතුටු වන කෙනෙක් ද වන්නේ ය.

තික්ෂුන් වහන්සේ නමක් නම් තමාට පරණ හෝ අලුත් හෝ සිවුරක් ලැබුණොත් එපමණින් සතුටු වෙයි. තමා වටිනා සිවුරක් ලැබුණහොත් මේ සිවුර මා වැන්නකුට වඩා උගත් සිල්වත් තික්ෂුවකට සුදුසු යැයි සිතා සුදුස්සකුට දී සාමාන්‍ය සිවුරක් පොරවමින් සතුටු වෙයි. හිඟ අයට ද මෙසේ තමාට ලැබෙන වටිනා ඇඳුමක් හෝ වෙනත් දෙයක් තමාට වඩා පවුලේ වෙන අයකුට එය වඩාත් සුදුසු නම් ඒ අවශ්‍යතාව අනුව සලකා බලා එය පරිත්‍යාග කරයි. අසනීප තත්වයෙන්

සිටින තමා මවට, පියාට හෝ පවුලේ අයකුට හෝ ඥාතියකුට, අසල්වැසියකුගෙන් ලැබුණු ප්‍රණීත ආහාර පරිත්‍යාග කොට තමා සැහැල්ලු ආහාරයකින් සතුටු වීම සත්පුරුෂ ගුණයකි. අන් අය ගැන නොසිතා වටිනා නොද ම ආහාර ඇඳුම්, පැලඳුම් තමාට ම හිමි විය යුතු යැයි ඉල්ලා කැසකන දරුවන්ගෙන් මිනිසුන්ගෙන් සමාජය පිරි ඉතිරි යමින් පවතී.

සුභරෝ ව අස්ස - පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැකි කෙනෙක් ද වන්නේ ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ පිඬු සිඟා වඩින තික්ෂුන් වහන්සේට දුන් උපදේශය වන්නේ මලක රේණු තලා මල් පැණි පමණක් බොන මී මැස්සකු මෙන් දායකයාගේ හිත තොර්දෙන පරිදි ලබන පිණිඬුපාතයේ දී සතුටු වන ලෙස ය. මිහිරි ද, අම්හිරි ද, වටි ද ,නොවටි ද යනාදිය ගැන නොසිතා දෙමාපියන් දුක් මහත්සියෙන් ලබා දෙන මෙය අපට ප්‍රමාණවත් යැයි සිතීම සුභර ගුණය හෙවත් තමා පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැකි අයකු බවට පත් වීම කාට කාටත් සැනසිල්ලකි. අද පෞද්ගලික මෙන්ම රජයේ සේවය කරන ඉහළම නිලධාරීන් මැති ඇමතිවරුන් ලද දෙයින් සතුටු නොවන අවස්ථා පුවත්පත්වලින් නිතර ම අපට අසන්නට දකින්නට ලැබේ. අද සමහර දරුවන්ට අවශ්‍ය කරන දේවල් රැගෙන දීමට මවුපියන්ගේ ආදායම මදි ය. එතෙක් දරුවන් ඒවා ඉල්ලා නිවෙස් තුළ කලබල ඇති කිරීමේ සිද්ධි අපමණ ය. මෙවන් පරිසරයක අන් අයට මෙහිදී පැතිරවිය හැකි ද?

“අප්ප කිච්චෝ” - කටයුතු අඩු කෙනෙක් ද වන්නේ ය.

තමාගේ පාත්‍රා, සිවුරු, සෝදා ගැනීම, ආහාර ගැනීම, මිදුල් ඇමදීම ආදී වත් පිළිවෙත් කරමින් ස්වල්ප වූ කටයුතු ඇතිව විසීම මෙහිදී අප්පකිච්චෝ වශයෙන් අර්ථ ගැන්විය හැකි ය. විහාරස්ථානයක දිවා රාත්‍රී ගොඩනැගිලි පමණක් ඉදි කිරීම එම කටයුතුවල නියැළීම කම්මාරාමතාව යි. නිතර අල්ලාප සල්ලාපයෙහි යෙදී සිටීම තස්සාරාමතා නම් වේ. සමහර පාසල් ශිෂ්‍යයෝ අද පාඩම් වැඩ අතපසු කොට, ස්මාර්ට් ෆෝන් එකේ, මුහුණු පොතේ ජීවත් වෙති. මෙය ද සිසු දිවියට හානියකි. අද සමහර තික්ෂුන්ට දරුවන්ට රජයේ හෝ පුද්ගලික ආයතනවල සේවය කරන්නන්ට හුදෙකලාව තම රාජකාරිය අධ්‍යාපන

කටයුත්ත කරමින් කාලය ගෙවන්නට නොහැකි ය. ඔවුන්ට කවරකු හෝ ළඟ සිටිය යුතු ය. මෙසේ සමූහයක් සමඟ සිටීමින් කාලය වැය කිරීම සංඝණිකාරාමතා නම් වේ.

මේ සියල්ලෙන් හිඟ පැවිදි දෙපක්ෂයට ම සිදු වන්නේ අවශ්‍ය හෝ අනවශ්‍ය කටයුතු බහුල වීමයි. එම නිසා ම විවිධ අනවශ්‍ය ප්‍රශ්නවලට ද මැදිහත් වීමක් සිදු විය හැකි ය.

“සල් - ලහුක වුත්ති ව අස්ස” - සැහැල්ලු පැවැත්මේ ඇත්තෙක් වන්නේ ය.

මාල වළලු ආදී ආහරණ ගලවා තබා පොහොය අටසිල් සමාදන් වන හිඟයාට එය ද සැහැල්ලු පැවැත්මකි. සමහරු දිනක වන්දනා ගමනක් යන අවස්ථාවේ දී පවා අතින් කරන් අන්‍යයන්ට ද හිරිහැර වන පරිදි බඩු එල්ලාගෙන යාම සැහැල්ලු පැවැත්මක් නොවේ. නිතර වටිනා ආහරණ පැළඳ ගෙන, ගමන් යාම නිසා සොර සතුරන්ට පවා වාසිදායක වන අවස්ථා එමට ය.

“සන්තින්ද්‍රියෝ ව අස්ස” - සන්සුන් ඉඳුරන් ඇත්තෙක් ද වන්නේ ය.

එනම් දැමුණු ඉන්ද්‍රියයන් ඇති බව හෙවත් ඉන්ද්‍රිය දමනය යි. සන්සුන් සංයමයට පත් වූ ඉඳුරන් ඇත්තකු වීම මෙලොව පරලොව ආර්ථික ප්‍රතිලාභ මෙන්ම කීර්තිය ද ගෞරවය ද ලැබීමට උපකාරී වේ. මෙහි ඉන්ද්‍රියයන් ලෙස හඳුන්වනු ලැබුවේ ඇස, කන, නාසය, දිව, ශ්‍රවණ හා මනසයි. මෙම ඉන්ද්‍රියයන් පරිච්චසමුප්පාද විචරණයේ දී “සළායතන” ලෙස ද හඳුන්වනු ලබයි. මෙම ඉන්ද්‍රිය හය සංවර කර ගැනීම යනු රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ සහ අරමුණු (ධර්ම) කිසිවක් මේ ඉන්ද්‍රිය ඇසුරින් ලබා නො ගැනීම ලෙස වටහා නොගත යුතුයි. ඇසෙන් රූප නොබැලීම ඇසේ සංවරකම ලෙස අර්ථ දැක්වුවහොත් සිදු වන වැරැද්ද වන්නේ උපතින් ම අන්ධ වුවන් ඇස සංවර කර ගත් පිරිසක් බවට පත් වූ ලෙස සලකන්නට පෙළඹීමයි.

සාමාන්‍ය ලෞකික ජීවිතයක් ගත කරන, පරලොව ගැන නොසිතන කෙනකුට වුව ද ඇසට දකින රූපයට, කනට ඇසෙන ශබ්දයට වනලෙක් වීමෙන් වළකින්නේ නම් මේ ජීවිතයේ බොහෝ ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි වේ. නිදසුනක් ලෙස ඉගෙන ගන්නා දරුවකු පාඩම් අතපසු කොට රූපවාහිනියට හෝ දුරකතනයට ඇඹිබැහි වුවහොත් ඔහුගේ දවස නිම වෙනවා ඇතැම් විට ඔහු දන්නේ නැත. පාඩම් මඟහැරීම, මතක

ශක්තිය ගිලිහී යෑම, නූපත් රාගය, ද්වේෂය ආදී මානසික මට්ටම් වර්ධනය වීමට පටන් ගැනීම වැනි බොහෝ ව්‍යසන ශිෂ්‍ය ජීවිතය තුළ සිදු වෙන්නට පටන් ගනී.

තමන් මානසික වහල් බවින් මිදී නිදහස් ශිෂ්‍යයාගේ සිත සාමකාමී සංකිදියාවෙන් පිරුණා එකක් වන අතර, ඔහුගේ අධ්‍යාපනය සාර්ථක වන්නට ප්‍රඥාව උපදවා ගන්නට අවශ්‍ය පදනම සැකසේ.

වස විසෙන් තොර දේශීය ආහාර නොගෙන රසකාරක ඇතුළත් ආහාර පාන පරිභෝජනයෙන් බෝ නොවන රෝගවලට ගොදුරු වන පිරිස් වැඩි වෙමින් පවතින්නේ අධික ලෙස දිව පිනවීමට යාමෙනි. වායුසමීකරණ, නිවෙස්වල හා වානනවල භාවිත කරමින්, තමාගේ වැඩ තමා කර නො ගෙන ශරීරයට අධික සැප දීම නිසා ද බෝ නොවන රෝගවලට ගොදුරු වන අය අප අතර කොතරම් සිටී ද?

නිපකෝ ව අස්ස - ප්‍රඥාවන්තයෙක් ද වන්නේ ය. ප්‍රඥාවන්තයා නිපක නම් වේ. සීලය රැක ගැනීමට ප්‍රඥාව තිබිය යුතු යි. තමා අතින් කුසලයක් සිදු වන්නේ ද? යන්න විමසමින් කල් ගත කිරීමට ප්‍රඥාව තිබිය යුතුයි. සිවුරු, පිණිඬුපාතය ඇඳුම් ආදිය පිළිවෙළ කර ගැනීම, කරවා ගැනීම ආදියට ප්‍රඥාව තිබිය යුතුයි.

මුහුණු පොත නිසා යහළුවන් දැඩි සේ සොයා නොබලා විශ්වාස කිරීම නිසා, දුකට පත්ව ජීවිත කාලකණ්ණිකමට පත්කර ගන්නා පිරිස් වේගයෙන් වැඩි වෙමින් පවතින්නේ ප්‍රඥාව හෙවත් නිපක ගුණය නොමැති නිසා ය.

“අප්පඛච්චෝ ව අස්ස” - තිදොරන් නිවැරදි හැසිරීම ඇත්තෙක් ද වන්නේ ය.

සිත, කය, වචනය යන තිදොරන් වැරැදි ලෙස හැසිරීම පගබිත (ප්‍රගල්භ) නම් වේ. (පගබිත - අනංකාරය) යහපත් ලෙස හැසිරීම අප්පඛච්ච නම් වේ.

අර්ධකතාවලට අනුව යම් තික්ෂුවක් වැඩිහිටි තික්ෂුවකගේ අනු දැනුමකින් තොරව තමා ම ඉදිරියට පැන තමා ම ඉදිරිපත් වී අනුශාසනා කරන්නේ ද, පළමු තමන් දානය පිළිගන්නේ ද? ඒ ප්‍රගල්භ බවකි. සාහසික බවකි. සදාචාරාත්මක බවින් අපත් වීමකි.

**ඉතිරිය 07 පිටුවේ ...**

---

කථිකාචාර්ය ආචාර්ය  
**තිඳුගල කදුණාධාර නා හිමි**





35, ඩී. ආර්. විජයවර්ධන මාවත, ලේක්හවුස් - කොළඹ.  
දුරකථන - 2429598, 2429429 ෆැක්ස් - 2429329, 2449069

පොසොන් පුර අටවක 2023-05-27

### තමන්ට පිහිටි තමා ම ය

කුඩා දරුවකුට අනතුර ගැන අවබෝධයක් නැත. ගිනි දැල්ලක් දුටු තැන එය ස්පර්ශ කරන්නටත්, ජල තටාකයක් දුටු තැන ඊට බැස ගන්නටත් පසුබට නො වන්නේ එහෙයිනි. ඔවුන්ට හිනි රැකවරණය සැලසිය යුතු වනවා සේ ම අනතුර හඳුනාගන්නට, එය මඟ හරින්නට මෙන් ම අනතුරු දෙසින් වුව ද අවශ්‍ය ප්‍රයෝජනය ආරක්ෂාකාරීව, නිසියාකාරව ලබා ගන්නට ඔවුහු දැනුමින් සන්නද්ධ කළ යුතු ය.

මව්පිය වැඩිහිටියන්ගෙන්, පොත පතින්, පාසලෙන් ආදී විවිධ අංශ එහිදී ක්‍රියාකාරී විය යුතු ය. ජීවත් වීමෙන් ලබන අත්දැකීම් ද අනතුරු මඟ හරින්නට උපකාර වේ. එහෙත් ඇතැම් විට ප්‍රශ්නකාරී වන්නේ මොනතරම් දැන උගත්කම් ලැබුණ ද වැඩිහිටියන් ද පොඩි දරුවන් සේ ම අනතුරේ ගිලීම් ය. නොසලකා හැරීම, අනාගතය ගැන නො සිතීම ආදී දුර්ගුණ සේ ම මිනිසත්කමේ වටිනාකම ගැන හොඳ අවබෝධයක් නොවීම ද ඊට හේතු විය හැකිය.

කණ කැස්බෑවා වියසිදුරෙන් අහස දකින්නේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. මිනිසත් බවක් ලැබීම ද ඒ සා දුර්ලභ ය. ඒ දුර්ලභ අවස්ථාවෙන් අප උපරිම ප්‍රයෝජන නො ගත්තේ නම් එය මිනිසත්කමට ද හිතාගතිය. එවැන්නෝ පාප කර්මයන්හි යෙදෙමින් මෙලොව ද වනසාගෙන පරලොව ජීවිතය ද අපායේ වැටෙති. කල්ප ගණන් කල් එහි ජීවත් වෙති. එහෙයින් අප කරන කියන දැයෙහි අනතුර දැක ඉන් බේරී යන්නට වැයම් කළ යුතු ය.

අනතුරු ලෙසින් අපට මුහුණ දෙන්නට සිදුවන්නේ අප කරන කියන අයහපත් ක්‍රියාවන්ගේ පල ය. තමන් යම් ක්‍රියාවක් කරන්නට පෙර එමගින් තමන්ට අනර්ථයක් වනවා ද? අනුන්ට අනර්ථයක් වනවා ද යන්න විමසා තමන්ට අනර්ථයක් නොවන්නේ නම්, අනුන්ටත් අනර්ථයක් නොවන්නේ නම්, අර්ථවත් වන්නේ නම් පමණක් එය කළ යුතු බව සම්බුදු දහම පෙන්වා දෙයි.

එසේ ම යමක් කීමෙන්, කිරීමෙන් පසු කළළ පිරි මුහුණෙන් එහි පලයන් භුක්ති විඳින්නට වේ නම් එයින් වළකින ලෙස අනුශාසනා ලැබෙයි. මේ අංශ දෙක පිළිබඳ පමණක් ඉතා හොඳින් අවධානය යොමු කරන්නේ නම් වුව අපට මෙලොව සේ ම පරලොව ජීවිතයේ දී ද මුහුණ දෙන්නට වන අනතුරකින්, දුක්ඛිත තත්වයන්ගෙන් බේරී සිටීමට හැකි වෙයි.

කෙතෙක් දුශ්චරිතයන් හි යෙදෙන්නේ තමන්ගේ අතේ පයේ හයිනක්කිය නිසා තමන් මොන දේ කළත් තමන්ට විපතක්, කරදරයක් නොවන බව සිතමිනි. අත පය නොව තමන්ගේ ඇස, කන ආදී කොට ඇති සෑම ඉන්ද්‍රියයක් ම තමන්ට අවනත නොවන කාලයක් පැමිණේ. එදාට ඔහු හෝ ඇය අසරණ ය.

තවත් කෙතෙක් අනර්ථවත් දැයෙහි යෙදෙන්නේ ඕනෑම කරදරයක දී සිය මව්පියන්, නෑදෑ හිතමිතුරන්, දූ දරුවන් සේ ම ධනවත්කම්, බලවත්කම්, නිලතල නිසා ඒවායින් බේරී සිටීමට හැකි බව සිතමිනි. එහෙත් කළ කම් පල දෙන කළ මේ කිසිවකුගේ රැකවරණයක් නැත. තමන් කළ දේ තමන්ට ම විඳින්නට සිදුවේ. එහෙයින් තමන්ට පිහිටි වන්නේ තමන් ම ය. ඒ පිහිටි සලසා ගත යුතු නිවැරදිව සිත පිහිටුවා ගැනීමෙනි. යහපත් වර්ගාවේහි ම නිරත වීමෙනි.

ඒ නිවැරදි ගමන්මඟ සොයා ගන්නට ශ්‍රී සද්ධර්මය උපකාරී වෙයි. දහම දැන ඉගෙන, හොඳින් අවබෝධ කොට ජීවිතයට ප්‍රායෝගික කර ගන්නා පුද්ගලයා ම ය, මිනිස්කමට වටිනාකමක් ලබා දෙන්නේ.

### “බාලයන්” යැයි කී පමණින් හැඟෙන්නේ වයසින් බාල වූ පුද්ගලයන් පිළිබඳය. එහෙත් මුදු දහමෙහි බාලයන් යන්න අර්ථ ගැන්වෙන්නේ මෙසේ ය. එනම් ගුණ නැණින් බාල වූ, හිත වූ පාපී පුද්ගලයන් ය.

මෙලොව යහපත පිණිස, පරලොව යහපත පිණිස ද හැසිරීමක් නැත්තා වූ තමාගේ මෙන් ම අන් අයගේ ද දෙලොව වැඩ නසන්නා වූ, දුශ්චරිතයන් පුරන්නා වූ මෙන් ම වඩන්නා වූ පුද්ගලයා “බාලයා” යැයි දැන යුතු ය.

මේ ආකාර වූ බාලයා හඳුනා ගැනීමට උපකාරවන ලක්ෂණ තුනක් ඇති බව මුදුරජාණන් වහන්සේ “අංගුත්තර නිකායේ තික නිපාතයෙහි වදාරා ඇත. ඒ, බාලයා නපුරු සිතිවිල්ලක් ම සිතන්නේ ය. නපුරු වචන ම කියන්නේ ය. නපුරු දෙයක් ම කරන්නේ ය.

මේ ආකාර වූ බාලයා ලොවට මහත් අනර්ථ කරන්නා වූ, ලොවට ම සාපයක් වූ පුද්ගලයෙකි. යම් අයකුට පැමිණෙන සියලු දුක් - විපත්, හය කරදර සිදුවන්නේ බාලයන් ඇසුර නිසා ම ය. පණ්ඩිතයකු ගේ ඇසුරෙන් කිසිවකුට කිසිවිටෙකත් විපතක්, කරදරයක් ඇති නොවන බව සියල්ල දැන වදාළ මුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ සේක.

බාලයා සේවනය නොකිරීම, ඇසුරු නො කිරීම දෙලොව සැපතට හේතු වේ. එසේ හෙයින් එය මංගල කරුණකි. දියුණුවට කරුණකි.

යමෙක් ධනයෙන්, ඥානයෙන්, ගුණයෙන් භාග්‍ය සම්පන්නයකු වනුයේ ද ඒ වගේ ම ධනය, ඥාන ගුණයෙන් පිරිහී මහත් වූ අවාසනාවන්තයකු වන්නේ ද තමන් ඇසුර - නිසරු කරන්නාගේ බලපෑමෙනි. මිනිසා රාක්ෂයකු කිරීමට ද, උගතා - නුගතා කිරීමට ද බලවතා - දුබලයකු කිරීමට ද, සිල්වතා - දුශ්චිලයකු කිරීමට ද, ගුණවතා - පවිකාරයකු කිරීමට ද, පවිකාරයා - ගුණවතකු කිරීමට ද, දුශ්චිලයා සිල්වතකු කිරීමට ද ඇසුර ප්‍රබල වේ. තමන් ඇසුර කරන්නා තුළ පවතින යහපත් ගුණ හෝ අයහපත්

ගුණ ඇසුර ලබන්නා තුළ ද ඇතිවීම ස්වභාවික ය.

“බාලයා” නම් සමාජයට පවිකාරයෙක් නිර්මාණය කරන්නෙකි. එසේ හෙයින් බාලයාගේ ඇසුර ලබන්නාට පවිකාරයකු නොවී, ඇසුරෙන් අපත් වීම ඉතා දුෂ්කර ය.

බාලයාගේ ඇසුර නිසා වෙනස් නොවෙන යමෙක් වෙතොත් ඔහු හෝ ඇය බොහෝ ගුණ ධර්මයන්ගෙන් මහස දියුණු වූවෙකි. අපට මේ සමාජයේ දී දක්නට ලැබෙනවා ඉතා යහපත්, ගුණාගරුක මව්පියන්ගේ දරුවන් පවා බාලයන් ඇසුර නිසා අයහපත්, පවිකාර පුද්ගලයන් බවට පරිවර්තනය වන අයුරු.

එදා මුදුරජාණන් වහන්සේ දවස බිම්බිසාර රජු මුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් ධර්මය ඇසූ පළමු දිනයේ දී ම සෝවාන් වූ ආර්ය ශ්‍රාවකයෙකි. ඒ වගේම මුදුරජාණන් වහන්සේගේ අග්‍ර උපස්ථායකයෙක් ද විය. සෝවාන් එල ලබන්නට තරම් පිතැති තම පුත් අපාසත්ත කුමරු, දෙවිදතුන්ගේ අසත්පුරුෂ, බාල, පවිකාර ඇසුර නිසා මහා පවිකාරයෙක් විය. තම පිය රජු වූ බිම්බිසාර රජතුමාට වද හිංසා පමුණුවා පිතෘ ඝාතනය කළ නිසා අදටත් නිරයෙහි පැසෙයි. අපාසත් රජු අසත්පුරුෂ බාල අදහස් දරණ දෙවිදත් තෙරුන් ඇසුරු නොකර පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කළා නම් විශාඛා, අනාටපිණ්ඩික ආර්ය ශ්‍රාවකයන් මෙන් අද ද දෙවිලොව සැප විඳින්නට හැකියාව තිබුණි.

පෙර දවස දඹදිව එක් පර්වතයක ගිරවුන් වසන ඉඹුල් ගස් විය. එක් ඉඹුල් ගසක ගිරා පැටවුන් දෙදෙනෙක් වෙසෙන බෙහෙයකි. මේ පර්වතයෙහි එක් පැත්තක සොරුන් වෙසෙන ගමක් ද, අනෙක් පැත්තේ තාපසයන් වෙසෙන ආරාමයක් ද විය. ගිරා පැටවුන්ට පියඹා යා නොහැකි අවධියේ දිනක් සුළඟත් සමඟ මහ වැසි වැස්සේ ය. ඒ සුළඟට හසු වූ ගිරා පැටවුන් දෙන්නාගෙන් එක් පැටවෙක් සොරුන් වසන ගමටත්, අනෙක් පැටවා තාපසයන් වෙසෙන ආරාමයටත් වැටුණි. සොරුන්ට අසු වූ ගිරා පැටවා

සොරුන් සම්පයෙහි ද, ආරාමයට වැටුණු ගිරා පැටවා තාපසයන් ඇසුරෙහි ද වැටුණි.

දිනක් උත්තර පංචාල නුවර රජු පිරිවර සමඟ දඩයම සඳහා වනයට ඇතුළු විය. මුවෙක් පසු පස ලුහු බැඳ ගිය රජු වනය මැදට පිවිසියේ ය. එහි දී සොරුන් වසන ගම අසල සිත්කලු දොළක් දැක එයින් නා, පැන් බී, ගිමන් නිවා ගන්නට ගසක් සෙවණේ මදක් හාන්සී විය. සොර මුල සමඟ වෙසෙන ගිරවා ගස් සෙවණේ සිටින රජු දැක ‘අරු අල්ලා මරා බඩු ගනිමු’ යැයි කෑ ගැසීය. ඒ හඬ ඇසූ රජු බියට පත්ව ගස් සෙවණෙන් නැගිට වන වනා පලා ගියේ ය. ඒ යන අවස්ථාවේ තවුසන් වෙසෙන ආරාමය දැක රජු එහි ළං විය.

එහි යන විට ආරාමයේ සිටියේ තාපසවරු ඇසුරේ වැඩෙන ගිරවා පමණි. තාපසවරු පලවැල පිණිස වනයට ගොස් ය. රජු දුටු මේ ගිරවා “පින්වත් මහ රජ, ඔබ මෙහි පැමිණීම ඉතා යහපත්, මෙහි වාඩි වී ගමන් විඩා හැර මේ පලවැල වළඳන්න. අපගේ තාපසවරු පලවැල පිණිස වනයට ගියහ. දැන් දැන් ම වඩිති. මිහිරි හඬින් පැවසී ය.

මේ කතාවෙහි පැහැදුණු රජු “මේ තමයි පරම සත්පුරුෂ ඇසුර. මට පළ මු හමු වූ ගිරවා මා මරා පැළෑඳී ආහරණ ගැනීමට සූදානම් විය. ඒ පරම අසත්පුරුෂ ඇසුරයි. ආරාමයෙහි වූ ගිරවාට රජු “තොප ඉතා යහපත් යැයි මුව නො සෑහෙන්නට ස්තූති කළේ ය.

රජුගේ මේ වදන් ඇසූ ගිරවා පැවසුවේ මහරජ, ඔහු හා මම එක මව්කුස උපන්නෙමු. ඔහු බාල ඇසුරෙහි හැදී වැඩුණු හෙයින් බාලයෙක් ම විය. මම සත්පුරුෂ ඇසුරෙහි හැදී වැඩුණු හෙයින් සත්පුරුෂ ගතිගුණ ඇති වී යැයි කරුණු පහදා දුනි.

“යමෙක් කුසතණ අඟින් කුණු වූ මස් ඔතා තබන්නේ ද, ඒ හේතුකොට කුසතණ ද දුගඳ හමන්නේ ය. එසේ ම බාලයා ඇසුරු කිරීමෙන් අපකීර්තිය, දුර්ගන්ධය ම හමන්නේ යැයි ද, යමෙක් යම් කොළයකින් සුවඳ ද්‍රව්‍යයක් ඔතා තබයි ද, ඒ හේතුකොට ඒ කොළය ද සුවඳ හමන්නේ ය. එසේම පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කිරීමෙන් කීර්ති ප්‍රශංසා වූ සුවඳ ම හමන්නේ යැයි පැහැදිලි කර රජුට දහම් දෙසීය.

මෙසේ හෙයින් තමන් පළමුව ඇසුරට ළං කර ගත යුත්තා හා නොකර ගත යුත්තා කවරෙක් දැයි හොඳින් හැඳින ගත යුතු ය. ඒ සඳහා ඇසුරට පෙර ඇසුරු කරන්නාගේ නියම ගති ගුණ හොඳින් විමසිය යුතු ය. ඇසුරට ළං කර ගන්නා තුළ කොතෙක් දුරට හොඳ ගති ගුණ තිබේ දැයි විමසා බලා නිගමනයට ලක් කළ යුතු ය. යමෙක් ධනවත් වුවත්, බලවත් වුවත්, කුලවත් වුවත් යහපත් ගතිගුණ නැති නම් ඔහු හෝ ඇය ඇසුරට නුසුදුස්සෙකි. ඒ වගේ ම කුලයෙන් පහත් වුවත්, දුප්පත් වුවත් ගති ගුණවලින් යහපත් නම්, උසස් නම්, ඔහු හෝ ඇය ඇසුරට සුදුස්සෙකි.

## ඇසුරක වෙනස ජීවිතය ම වෙනස කරයි



**නි**වන් දැකීමේ පළමු පියවර පංචසීලය ආරක්ෂා කිරීමයි. සෝවාන්, සකාදගාමී, අනාගාමී, අර්හත් යන සතර මඟවල ලබන්නට පෙර මෙම පන්සිල් පද පහ ආරක්ෂා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. පංචසීලය ආරක්ෂා කිරීම තුළින් මිනිසාගේ චරිතය අර්ථවත් ලෙස සකසා ගත හැකි ය.

පාණාතිපාතා - ප්‍රාණයන් නොහැසීම, අදින්නාදානා - අන් දේ නො ගැනීම, කාමේසුමච්චාචාරා - කාමයෙහි වරදවා නො හැසිරීම, මුසාවාදා - මුසා බස් නො දෙසීම, සුරාමේරය - රහමෙරෙන් වැළකීම

මේ පන්සිල් පද පහ පෘථග්ජන මිනිසා නිතර සිහි කළ යුතු අතර, මෙහි සිල් එකින් එක ආරක්ෂා කිරීම ද කළ යුතු ය.

අප සමාජය තුළ ජීවත් වන විට කෙතරම් ඉහළට අධ්‍යාපනය ලබා ගත්ත ද චරිතය යහපත් නොවේ නම් එම පුද්ගලයාගෙන් වැඩක් නැත. එමනිසා අධ්‍යාපනය සේ ම යහපත් චරිතය ද ඉතා වැදගත් ය. පංචසීල ප්‍රතිපදාව තුළින් චරිතය යහපත් ලෙස සකසා ගත හැකි ය.

චරිතමාන සමාජයේ වෙසෙන බෞද්ධයන් උපාසක, උපාසිකා යනුවෙන් හඳුන්වයි. ඔවුන් එසේ හඳුන්වනුයේ පඤ්චසීල ප්‍රතිපදාව නිවැරදිව ආරක්ෂා කරන නිසාවෙනි. එය ආරක්ෂා නොකරන කෙනාට කිසිසේත්ම උපාසක, උපාසිකා යනුවෙන් ඇමතීම සුදුසු නැත. ඒ සෑම බෞද්ධයෙක් ම පංචසීලයේ පිහිටිය යුතු නිසාවෙන් ය.

පංචසීලයේ පිහිටි තැනැත්තා ද්වේෂය තුරන් කරන්නේ ය. කිසිම ජීවියකුට හිංසාවක් නො කරන්නේ ය. ඒ වගේම ඒ සියලු දෙය නැවතත් ඔවුන් ලබා ගන්නේ ය. පංචසීලයේ යමෙක් නො පිහිටියේ ද ඉන් ලැබෙන

ප්‍රතිඵලයක් ද බුදුන් වහන්සේ දේශනා කොට ඇත.

පන්සිල් පද බිඳෙන හැටි

**පරපණ හැසීම**

පාණෝභවේ, පාණසඤ්ඤි - වධක විත්ත මුපක්කමෝ තේන ජීවිතනාසෝච - අංගා පංච වධස්සිමේ පණ ඇති සතෙකු වීම, පණ ඇති සතෙකු බව දැනීම, මරනු කැමති සිත, මරන්නට උපක්‍රම කිරීම, ඒ උපක්‍රමය නිසා මරණය සිදු වීම,

**සොරකම**

මනුස්ස හණ්ඨං තථා සඤ්ඤි - ථේයත්චිත්ත මුපක්කමෝ තේනේච හණ්ඨ හරණං -

පංච අංගානි ථේනිතෝ අනුන් සතු වස්තුවක් වන බව, අනුන් සත්තක වස්තුවක් යැයි දන්නා බව, පැහැර ගැනීම සඳහා ඇතිවන සොර සිත, පැහැර ගැනීමට උපක්‍රම කිරීම, වස්තුව පැහැර ගැනීම.

**බුදුරජාණන් වහන්සේගේ යමක ප්‍රාතිහාර්ය ඥානය**

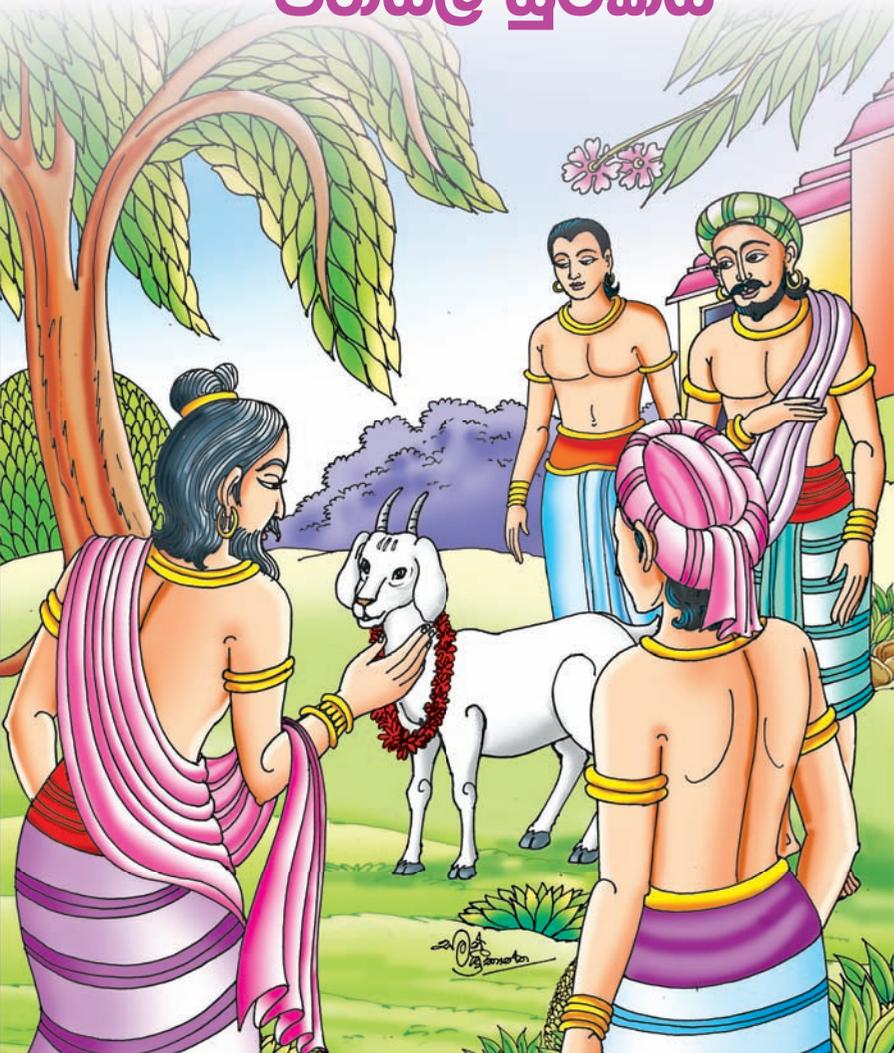
එකවර ප්‍රාතිහාර්ය දෙකක් දක්වන ඥානය යමක ප්‍රාතිහාර්ය ඥාන නම් වේ. එය ශ්‍රාවකයන් විසින් නො ලැබිය හැකි ලොචිතුරා බුදුවරුන්ට පමණක් ලැබෙන විශේෂ ඥානයකි. ප්‍රාතිහාර්ය කිරීම දුෂ්කර වැඩකි. එය රහතුන්ට අර්හත්වයේ අනුභවයක් කළ හැකියක් නොවේ. රහත්වීමේ මාර්ගය අනිකකි. ප්‍රාතිහාර්ය කිරීමේ මාර්ගය අනිකකි. එබැවින් සියලු රහත්හු ප්‍රාතිහාර්යකරණයට සමත් නො වෙති. ධ්‍යානලාභී වූ ඇතැම් පෘථග්ජනයෝ ද ප්‍රාතිහාර්ය කිරීමට සමත් වෙති. ධ්‍යාන ලැබූ තරමින් ම ද ප්‍රාතිහාර්ය නො කළ හැකිය. ප්‍රාතිහාර්ය කළ හැකි විටට පළමුවෙන් අප ්ටසමාපත්ති උපදවා ඒවා නැවත තුදුස් ආකාරයකින් පුරුදු කළ යුතු ය. සෘද්ධි ප්‍රාතිහාර්යය කළ හැකි තත්ත්වයට සමාපත්ති දියුණු කර ගත් පුද්ගලයෝ ම ඒවා කිරීමට සමත් වෙති. ප්‍රාතිහාර්ය කරන්නේ තුදුස් ආකාරයෙන් පුරුදු කොට දියුණු කර ගත් රූපාවචර පඤ්ච මධ්‍යාන චිත්තයේ බලයෙනි. එසේ දියුණු කළ පඤ්චමධ්‍යාන චිත්තය අභිඥා චිත්ත නම් වේ. යමක ප්‍රාතිහාර්ය ඤාණයයි, කියනුයේ ලොචිතුරා බුදුවරුන්ගේ අභිඥාචිත්තසම්ප්‍රසුක්ක ඥානයට ය. අභිඥාලාභියකුට මෙබඳු දෙයක් වේ වා යි නිකම්ම සිතීම මාත්‍රයෙන් යම්කිසි ප්‍රාතිහාර්යයක් නොකළ හැකි ය. ඒ ඒ ප්‍රාතිහාර්යයන් කිරීමට ද වෙන වෙන ම පුරුදු කළ යුතු ය. යම්කිසි ප්‍රාතිහාර්යයක් කිරීමට වුවමනා ඒ ඒ කරුණ සිදු කිරීමට නිසි කසිණයෙක්හි පඤ්චමධ්‍යානයට

සමවැදිය යුතුය. පඨවිකසිණ සමාපත්තියෙන් ගින්නක් හෝ දියක් ඇති කළ නොහැකි ය. ගින්නක් මැවීමට නම් එයට නිසි තේජෝකසිණ පඤ්චම ධ්‍යානයට සමවැදිය යුතු ය. ජලයක් මැවීමට නම් එයට නිසි ආපෝ කසිණසමාපත්තියට සමවැදිය යුතුය. මෙසේ ඒ ඒ ප්‍රාතිහාර්යය කිරීමේදී ඒ ඒ දෙයට නිසි සමවතකට සමවැදී ඉන් නැඟීමට අධිෂ්ඨාන චිත්තයට බලය ගත යුතු ය. ඉක්බිති තමා කරන්නට යන ප්‍රාතිහාර්යය සිතිය සලකා මෙනම් දෙයක් වේවා යි පරිකර්ම කළ යුතු ය. එසේ කරන කල්හි බලාපොරොත්තු වන දෙය සිදු කරන අභිඥාභාවයට පැමිණි රූපාවචර පඤ්චමධ්‍යාන චිත්තය නැවත ඇතිවේ. ඒ සිත ඇතිවනු සමඟ අදහස් කළ දෙය නිර්මාණය වේ. ධ්‍යානයෙහි වඬි භාවය මද පුද්ගලයන්ට යම් කිසි ප්‍රාතිහාර්යයක් කිරීමට බොහෝ කල් ගත යුතු වේ. වඬිභාවය වැඩි පමණට ඉක්මනින් ප්‍රාතිහාර්යය කළ හැකි ය. තථාගතයන් වහන්සේට සමාපත්ති විෂයයෙහි අධික වඬිභාවයක් ඇති බැවින් ඉතා ඉක්මනින් ප්‍රාතිහාර්ය කළ හැකි ය. ධ්‍යානයන්හි අභිඥය වඬිභාවයක් ඇත්තා වූ තථාගතයන් වහන්සේට ඉතා වේගයෙන් ඒ ඒ සමවත්වලට සමවැදීම, නැඟීම, අධිෂ්ඨාන කිරීම කළ හැකි නිසා ශරීරයේ එක් තැනකින් ජල ධාරාවක් පිට කරමින්ම අන් තැනකින් ගිනි කඳක් පිට කළ හැකි ය. එය යමක ප්‍රාතිහාර්ය යි. එය කළ හැකි නුවණ යමක ප්‍රාතිහාර්යයක් ඥානය යි.

(සුවිසි මහ ගුණය ගුණ්ටයෙහි)

**රේරුකානේ වන්දවීමල මහා නාහිමී**

**සැබෑ උපාසක ගුණ ඇත්තා පන්සිල් සුරකියි**



**කාමය වරදවා හැසිරීම**

වත්ථුං අගමභිගංච - තස්මිං සේචන මිත්තනා පයෝගේ මග්ගෙන මග්ග - පතිපතනාධි වාසන ඉති කාමස්ස විත්තාරෝ - පයෝගේතෝසා හත්ථිතා

සේචනය නොකළ යුතු ස්ත්‍රියක හෝ පිරිමියකු වීම, සේචනය කරන සිත ඇති වීම, සේචනයට උත්සාහ කිරීම, සේචනය ඉවසීම හෙවත් එහි ආස්වාදය විඳීම,

**බොරැව**

වත්ථුනෝ විත්තඤ්චේච - විසංවාදන මානසං වායමනා පරිඤ්ඤානං - මුසාවාදස්ස වාතුරෝ කියන කරුණ බොරැවක් වීම, අනුන් රචන අදහස, ඇගවීමේ උත්සාහය, අසන ලද තැනැත්තා කී දෙය තේරුම් ගැනීම.

**රහමෙර පානය**

සුරාහවේ පාතුකාමෝ - අජීපෝ හරණ යෝගතා තේනේච අජීපෝ හරණං - සුරාපානස්ස වාතුරෝ සුරාවන් වීම, ඒවා බොහු කැමැත්ත, ඒ අනුව බීමට උත්සාහ කිරීම, ඒ අනුව බීම මෙම කරුණු හේතු

කොටගෙන පන්සිල් පද පහ බිඳෙන බව සඳහන්ව ඇත.

බෝසනාණන් වහන්සේ ද කුරුමිම ජාතකයේ දී පංචසීල ප්‍රතිපත්තියෙහි පිහිටා රටවැසියන් ද එහි පිහිටුවා දැනුමින් රට පාලනය කර සාමයන්, සමඟියන්, සමාද්ධියන් ඇති කළ අයුරු මනාව පැහැදිලි වෙයි. මේ නිසාම පංචසීල ප්‍රතිපදාව සාරාසංඛ්‍යය කල්ප ලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි බෞද්ධයන් අතර පවත්නා උතුම් පිළිවෙතක් බව වටහා ගත යුතු ය.

චරිතමාන සමාජයේ බොහෝ මිනිසුන් අපි බෞද්ධ යැයි ලේබල් ගසමින් කැපසා කීවත් ඉන් බොහෝ දෙනා පන්සිල් පද පහවත් ආරක්ෂා නො කරන පිරිස් ය. බෞද්ධ පාසලක උපන්නන් නියම වශයෙන් බෞද්ධ වන්නේ තෙරැවන් සරණ ගතවීමෙනි.



මහනුවර, වත්තේගම, ඉහළ යටවර, ශ්‍රී බෝත්තාරාමමූල මහා විහාරවාසී, රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති **වත්තේගම රහනසාර හිමි**

පුහුදුන් තෙරැවන් සරණ කිලිට්ටුවන සුළු ය. කැඩෙන සුළු ය. පන්සිල් ද එසේ ම ය. එහෙයින් තෙරැවන් සරණ යෑමත්, පන්සිල් සමාදන්වීමත් දිනපතා සිදු කිරීම සිරිතක් විය යුතුය.

රටත්, ගමත්, ප්‍රදේශයන් භෞතික සම්පත්වලින් දියුණු වීමෙන්ම එලක් නැත. රටේ ජීවත් වන මිනිසුන් සුවච්චත් විය යුතු ය. ධාර්මික විය යුතු ය. සඳුවාර සම්පන්න විය යුතු ය. එවිට ම රට ගුණගරුක රටක් බවට පත් වේ. පංචසීල ප්‍රතිපදාව ඒ සඳහා ඉවහල් වේ.

**කා** ශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශාසනය ලොව පවතින කාලයේ දඹදිව බරණැස් නුවර ජීවත් වුණා බොහෝම දුප්පත් වයසක කාන්තාවක්. ඇය දන් දෙන, පින්කම් කරන්න නිතරම උත්සාහ කළා. තමන්ගේ වතුපිටිවලින් ලැබෙන ආදායමෙන් හැමදාම දන් දන්නා. ගෙවල් සම්පයේ ම පිහිටලා තිබුණ ආරාමයක තෙරුන් වහන්සේ දෙනමක් දිනපතාම දහවල් දානයට වැඩම කරන්නේ මේ නිවසටයි.

දවසක් එක් නමක් වේලාසතින් ඒ නිවසට වැඩම කළා. ඒ වෙන විට දානය සකස් කරලා අවසන් වෙලා තිබුණේ නෑ. මහලු කාන්තාව තෙරුන් වහන්සේට වන්දනා කර 'ස්වාමීනි, තවම දානය සකසා අවසන් කර ගන්න බැරි වුණා. අර ශාලාවට වැඩම කර මද වේලාවක් වැඩ ඉන්න. දානය සකසාගත් සැණින් ම ඔබ වහන්සේට ආරාධනා කරන්නම්'යි කියා සිටියා.

තෙරුන් වහන්සේත් නිවසට මදක් අපහිත් පිහිටා තිබුණ ශාලාවට වැඩම කර වැඩ සිටින විට තවත් ආගන්තුක නිකුත් වහන්සේ නමක් එතැනට වැඩම කළා. දැන් දෙදෙනා වහන්සේ ම ආගිය තොරතුරු දැනගෙන ධර්මය ගැන කථා කරන්න පටන් ගත්තා. ධර්ම සාකච්ඡාව දිගින් දිගට ම පවත්වාගෙන ගියා. උන්වහන්සේලාට දානය වේලාව පැමිණි බවවත් මතක නෑ.

දානය සකසා අවසන් වුණ මහලු කාන්තාව තමන්ගේ දුටු අමතා 'පුතේ, ඉක්මනින් ම ශාලාවට ගිහින් තෙරුන් වහන්සේට දානයට වැඩම කරන්න ආරාධනා කරන්න'යි කියා පිටත් කර හැරියා. තරුණිය ශාලාවට යන විටත් ධර්ම සාකච්ඡාව අවසන් වෙලා තිබුණේ නෑ. දැන් අවසන් වෙයි, දැන් අවසන් වෙයි කියලා ටික වේලාවක් බලා සිටියා. ඒත් කථාව අවසන් වුණේ පිණිසපාන වේලාව ඉක්මවා යන්න ටික වේලාවකට පෙරයි.

'ධර්ම සාකච්ඡාව අවසන් වෙනවාත් සමඟ ඇය සාධුකාර දී පින් අනුමෝදන්ව දානයට ආරාධනා කළා. පෙරමඟ බලා

සිටින මැනැල්ල මොහොතින් මොහොත කේන්ති ගන්න පටන් ගත්තා. පණිවිඩය අරගෙන ගිය දියණිය පැමිණි වහාම 'වණ්ඩාල කෙල්ල, තොප කොහේ ඇවිද ඇවිද ඉඳලද නිකුත් රැගෙන ආවේ?'යි කියලා දොස් කියන්න පටන් ගත්තා. ඇනුම් බැනුම්වලින් දුටුගේ හිතටත් බොහෝම වේදනා දුන්නා. ඉවසාගෙන සිටිය නොහැකි ම තැන 'මම දෙදෙනා වහන්සේගේ ධර්ම සාකච්ඡාව අවසන් වෙනකම් හිටියා. ඒකට බාධා කරන්න ගියේ නෑ. ඒ නිසයි ප්‍රමාද වුණේයි කියලා ඇත්ත තත්ත්වය පැවසුවත් 'දිගින් දිගටම දොස් කියන්න පටන් ගත්තා. ඉවසා ගත නොහැකි ම තැන'වණ්ඩාලිය, මම නොව තොපම තමයි'යි කියමින් මවටත් දොස් කියන්න පටන් ගත්තා.

මේ සිදුවීමෙන් දෙදෙනාම පවී සිදු කර ගත්තා. ආයු කෙළවර දෙදෙනා ම බොහෝ පින්කම් කර තිබුණ නිසා දෙවිලොව උපත ලැබුවා. බොහෝ කාලයක් 'දිව්‍ය සම්පත් විඳ ලංකාදීපයේ දුටුගැමුණු රජතුමා රාජ්‍ය කරන කාලයේ අනුරාධපුරයේ හෙල්ලොලිය නම් ගමේ වණ්ඩාල නායකයාට දාව උපත ලැබුවා. උපතින්ම දෙවඟනක මෙන් රූප සම්පත්තියක් ගිම් කරගෙන තිබුණ නිසා මවුපියන් 'දේවී' යි නම් තැබුවා.

රූපයෙන් අගනැන්පත් මේ දැරිය දකින දකින අය මෝහනයට පත් වුණා. ඔවුන්ගේ සිත් සතුටින් පිරී ඉතිරි ගියා. රූපය වගේම වචනත් ඉතාම මිහිරියි. කතා කරන විට මුවින් අශෝක මල් සුවඳ විහිදෙනවා. ඇගේ ශරීරාලෝකයෙන් හාත්පසම එළිය වෙනවා. ඒ විතරක් නොවේ ශරීරයෙන් නිතර සඳුන් සුවඳ වනනයි වුණා. ඇය පිසින ආහාර හාර මසක් ඉක්ම ගියත් පිළිඹු වෙන්නේ නැති අත් ගුණයකින් ද යුක්ත වුණා.

පෙර ආත්මයක ධර්ම සාකච්ඡාවක් අවසානයේ සාධුකාර දුන් පිනෙන් මිහිරි හඬක් සහ සුවඳවත් මුවක් ලැබීමේ භාග්‍ය උදාවී තිබුණා. දන්දීම නිසා සුවඳවත් ශරීරයක් වගේම වර්ණවත් රූපයක් ලැබී තිබුණා. සද්ධර්මාලංකාරයේ කතා පුවතක සුවඳවත් මුව, සුවඳවත් ශරීරය හා රූප සම්පත්තිය ලැබී ඇත්තේ බෝ මළවක් ඇමදීමේ කුසලය නිසා යැයි පැවසෙනවා.

ඒදින මව සහ දියණිය අතර බහින් බස්වීමක දී දියණියගේ මුවින් 'වණ්ඩාල කෙල්ලි නම් තොපමය'යි මවට වෝදනා කළ අකුසලයෙන් වණ්ඩාල කුලයේ උපත ලැබූ බවත්, එම කතා පුවතේ ම සඳහන් වෙනවා.

දුටුගැමුණු රාජ්‍ය කාලයේ උපත ලැබූ කුමරිය කුමයෙන් වැඩිවියට පැමිණ අවුරුදු දොළස සම්පූර්ණ කරනවා. ඇගේ මුවින් අශෝකමල්

සුවඳ විහිදුණු නිසා ගම්වැසියන්, යනළු- යෙහෙළියෝත්, අසල්වැසියන් ඇයට 'අශෝකමාලිනී'යි නමක් තැබුවා. මවුපියන් දන්න නම 'දේවී' වුණත් වැඩි වශයෙන් ම ඇය ප්‍රසිද්ධියට පත් වුණේ මිනිසුන් පටිබැන්දු නමින්. දවසක් ඇය කිසියම් කටයුත්තකට යෙහෙළියන් එක්ක අනුරාධපුරයට යන ගමනේ දී ඇයට මුණගැහෙනවා දුටුගැමුණු මහ රජතුමාගේ පුත් සාලිය කුමාරයා. තමන් පහත් කුලයක උපන් නිසා වහාම පාරෙන් ඉවත් වෙලා නගරයේ තිබුණු බිත්තියකට හේත්තු වුණා.

කුමාරයා අශ්ව කරත්තයෙන් යන ගමනේ දී බිත්තියේ ඇඳ ඇති රූමත් කාන්තා සිතුවම දැක

**කළ කුසල් විපාක දෙමින් නිවන් දක්නා තුරු සසර පුරා සෙවණැල්ල මෙන් තමන් පසුපස ගමන් කරන බවත්, වචනයෙන් හෝ සුළු වරදක් කළේ නම් එයත් විපාක දෙමින් තමා පසුපස ගමන් කරන බවත් මේ කතා පුවත පෙන්වා දෙනවා**

රියදුරා අමතා අහනවා 'රටාවරිය, වෙනදට මම මේ සිතුවම දැකලා නෑ. කවරෙක් ද මේ සිතුවම ඇඳ තියෙන්නේ? ඉතාම සිත්කළ සිතුවමක්'යි යැයි කියා සිටියා. රියදුරා කුමාරයාට පිළිතුරු දෙමින් 'කුමාරනි, මේ සිතුවමක් නොවෙයි, වණ්ඩාල කුලයේ දැරියක්. ඔබතුමා පෙරමඟ එනවා දැක බියට පත්ව, ඔය සැක වී සිටින්නේ'යි පිළිතුරු දුන්නා. කුමාරයා රාජ පුරුෂයන් යවා ඇය ගෙන්වා සස්වාමික-අස්වාමික බව දැනගෙන තමන්ගේ අන්ත:පුරයේ අගමෙහෙසිය කිරීමට කටයුතු සුදානම් කරන්න අණ කළා. සේවිකාවන් සියලු ආහරණවලින් ඇය සරසා අගමෙහෙසිය වශයෙන් අනිෂේක කරවනවා. 'සාලිය කුමාරයා සැබෝව කෙල්ලක් අගමෙහෙසිය කර ගන්නා'යි යන පුවත දුටුගැමුණු රජතුමාට ආරංචිවෙලා මහත් සේ කෝපයට පත් වෙනවා.

මුලින් ම අන්ත:පුර කාන්තාවන් යවනවා තොරතුරු දැනගෙන එන්න. ආරංචිය ඇත්ත බව එයින් දැන ගන්නවා. දෙවනුව කරන්නේ ජෙනාතිෂවේදීන් යවා ඇගේ දේහ ලක්ෂණ පරීක්ෂා කර ගැනීම යි. ඔවුන් තොරතුරු පරීක්ෂා කරගෙන ඇවිත්

'මහරජතුමනි, ඇයගේ දේහ ලක්ෂණ වචනවලින් පැවසීමට බැරි තරම් ඉතා ඉහළ යි. රූප සම්පත්තිය වර්ණනා කරන්න බැරි තරම් රූමත්'යි කියා සිටිනවා. රජතුමාට ම සිත් වෙනවා ඇය දැක ගන්න.

දිනක් තමන් සාලිය කුමරුගේ මාලිගයට එන බව දන්නවා යවනවා. සාලිය කුමරු ඒ බව අශෝකමාලාවට දැනුම් දුන් විට ඇය රන් භාජනයකට ජලය අරගෙන මාලිගය දොරටුව සම්පයට ගිහින් රජතුමා පැමිණියායින් පස්සේ පා දෝවනය කරලා, වැඳලා, රජමාලිගයට කැඳවාගෙන ගිහින් ඇගේ අතින්ම සකස් කළ රස ආහාරවලින් සංග්‍රහ කරනවා.

රජතුමා ඇගේ රූප සම්පත්තිය දැක කුමාරයා අමතලා කියනවා 'සාලිය, ඔබේ බිරිඳ හරිම ලස්සනයි. දෙවිදුටුක් වගෙයි.

ආදරය ඇති වුණනම් එයට කුලය හෝ ගෝත්‍රය හෝ බාධාවක් වෙන්නේ නෑ,පුතේ, ඔබේ ජීවිතයට සුබ පතනවා'යි කියා සියලු සැප සම්පත් ලබා දීමට කටයුතු කළා'යි පුවතක් සිහළවත්වුවේත්, සද්ධර්මාලංකාරයේත් සඳහන් වෙනවා.

දන් දීමෙන්, ධර්මය ශ්‍රවණය කිරීමෙන්, ධර්මයට සාධුකාර පැවැත්වීමෙන් හා බෝමළු ඇමදීමේ ආදියෙන් ආයුෂය, සැපය, බලය, ප්‍රඥාව වගේම කාගේත් සිත් ගන්නා වර්ණවත් රූප සම්පත්තියක් ලබා ගැනීමේ හැකියාවත් ලැබෙනවා.

කළ කුසල් විපාක දෙමින් නිවන් දක්නා තුරු සසර පුරා සෙවණැල්ල මෙන් තමන් පසුපස ගමන් කරන බවත්, වචනයෙන් හෝ සුළු වරදක් කළේ නම් එයත් විපාක දෙමින් තමා පසුපස ගමන් කරන බවත් මේ කතා පුවත පෙන්වා දෙනවා.

ජීවත් වන ටික කාලයේ දී හැකි අයුරින් තමන්ගේ සිත, කය හා වචනය සංවර කරගෙන කුසල් දහම්වල යෙදීම කළ යුතු බවත්, එය දෙලොවට ම වැඩදායී වෙන බවත් තවදුරටත් මේ පුවතින් විස්තර කර දෙනවා.



දඹාන මාවරගල ආරණ්‍ය සේනාසනවාසී ආචාර්ය පදියනලාවේ අමරවංශ හිමි



# දැන හැඳින යා යුතු නිවැරදි මඟ

**අ**ප සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මූලික අභිප්‍රාය වූයේ සියලු සත්ත්වයන් සසරින් එතෙර කරවීම බව ප්‍රකට කරුණකි. උන්වහන්සේ සිතු සෑම, සිහිවිල්ලක් ම, සිදු කළ හැම ක්‍රියාවක් ම, වදාළ හැම වදනක ම මෙම උදර පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කරනු සඳහාම යොමුවුණු බව ත්‍රිපිටකගත තොරතුරුවලින් පැහැදිලි වෙයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ම වදාරන ලද පරිදි තමන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පත්වීමට පෙරම, බෝධි සත්ව අවධියෙහි ම ලෝකයෙහි සත්ත්වයා උපදිසි, ජරාවට පත්වෙයි, වුත වෙයි, නැවත උපදිසි යන සංසාරයෙහි ඇති දුක් සහිත බව අවබෝධ කර ගත් අතර, ඒ නිසාම මේ සසරින් සියලු සත්වයන් ම මුදා ගැනීමට, එතෙර කරවීමට, උන්වහන්සේට අවශ්‍ය විය. සුමේධ තාපසව ඉපිද දීපංකර සම්බුදු පාමුල රහත් බවට පත්ව සසරින් එතෙර වීමට හැකියාව තිබියදී එම අවස්ථාව මඟහර

“මම පමණක් තනිව සසරින් එතෙර වීම හුදුසුය. මම බුද්ධත්වයට පත්ව දෙවියන් මිනිසුන් සහිත සත්වයන් මහා හයානක වූ සසරින් එතෙර කරන්නෙමි.”

නැවත සසරට පැමිණ සාරාසංඛ්‍ය කල්ප ලක්ෂයක් අවුරුදු මුළුල්ලේ බුද්ධකාරක ධර්ම සම්පූර්ණ කොට, සය වසක් ම අභිශය බියකරු දුෂ්කරක්‍රියා කොට බුද්ධත්වයට පත්ව දිනකට සුළු වේලාවක් පමණක් විවේක ගනිමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ කටයුතු කළේ සත්ත්වයා සසරින් එතෙර කරවීමට ය. අප හැම දෙනාගේ ද පරමාර්ථය විය යුත්තේ මේ බියකරු දුක් සහිත සසරින් අද අදම මේ ගෞතම බුදු සසුන තුළදී ම එතෙර වීමට විරියය කිරීම ය. එය අපගේ පූර්ණ වගකීම හා යුතුකම ද වනුයේ අප වෙනුවෙන් ඉමහත් කැපවීමක් කළ බුදුරජාණන් වහන්සේට කරන ගෞරවයක් මෙන්ම කෙළෙහිගුණ සැලකීමක් ද වන නිසා ය.

ඒ සඳහා එකම මඟ, දුක්ඛ නිරෝධ භාමිණී පටිපදාව හෙවත් මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව නොහොත් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය බව ප්‍රථම ධර්ම දේශනාව වූ ධර්මවක්කපවත්තන සූත්‍රයේ දී පැහැදිලිව දක්වා ඇත. එම මාර්ගයේ අංග අටක් ඇත.

- සම්මා දිට්ඨි - යහපත් දැකීම
- සම්මා සංකප්ප - සම්මා සංකල්පනා - ප්‍රඥා
- සම්මා වාචා - යහපත් වචන
- සම්මා කම්මන්ත - යහපත් කායික ක්‍රියා
- සම්මා ආජීව - යහපත් දිවි පෙවෙත - සීල
- සම්මා වායාම - යහපත් ව්‍යයම
- සම්මා සති - යහපත් සිහිය
- සම්මා සමාධි - යහපත් සමාධිය - සමාධි

මෙම අංග අටෙන් අදහස් කරන්නේ බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන සීල, සමාධි, ප්‍රඥා යන ත්‍රිශික්ෂාවන් දියුණු කර පරිපූර්ණත්වයට පැමිණීමයි. සීලය වනාහි බුද්ධ ධර්මයේ පදනමයි. සීලමය ශික්ෂාව පිරිමේ දී කරුණාව හා ප්‍රඥාවට ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබේ.

ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ සමාධි



ශික්ෂාවට සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි යන අංග තුන ඇතුළත් වේ. මෙහිදී නූපන් අකුසල් ඉපදීමට ඉඩ නොදීම, උපන් අකුසල් නැති කිරීමත්, නූපන් කුසල් ඉපිදවීමත්, උපන් කුසල් දියුණු කිරීමත් කළ යුතු ය.

සත්ත්වයාගේ විසුද්ධිය පිණිස පවතින ඒකායන මාර්ගය හැටියට සැලකෙන සතර සතිපට්ඨානගත වැඩීම සසරින් එතෙර වීමේදී අවශ්‍ය වන යථා තත්ත්වාවබෝධයට අභිශයන්ම ඉවහල් වෙයි.

සම්මා සමාධිය ධ්‍යාන සතර ලබා ගැනීමට ඉවහල් වෙයි. පංච නීවරණ යටපත් වී සම්මා සමාධියේ දී ඒකාග්‍රතාවෙන් යුතු පිරිසුදු උපෙක්ෂාවෙන් සිහියන් ඇති වෙයි.

චතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳ යථා තත්ත්වබෝධය සම්මා දිට්ඨියෙන් සිදු වෙයි. කම්පැප හැර දැමීමේ කල්පනා, ව්‍යාපාදයෙන් තොර මෙහි කල්පනා සහ හිංසාවෙන් තොර කරුණා කල්පනා සම්මා සංකප්ප අංගයට ඇතුළත් ය. ස්වකීය පෞද්ගලික හෝ සමාජීය ජීවිතයේ දී සිල්වත්, ගුණවත් නුවණැති පුද්ගලයකු වීම සසරින් එතෙර වන මාර්ගයේ දී අත්‍යවශ්‍ය අංග වන බව පැහැදිලි වෙයි.

ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ අංග අටෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සීල, සමාධි, ප්‍රඥා යන ත්‍රිශික්ෂාවන් දියුණු කර පුද්ගලයා පරිපූර්ණත්වයට පැමිණවීමයි. බොහෝ දෙනකු පින්දහම් කරනු ලබන්නේ සසර එපා වී සසරින් එතෙර වීමට නොව සසර පතාම බව බොහෝ විට දක්නට ලැබේ. එසේම ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ එක එක අංග වෙන වෙනම නොව පොදුවේ හැම ගුණාංගයක් ම එකවර සමගාමීව පුහුණු කළ යුතු ය.

සසරින් එතෙරවීමේ මාර්ගයේ දී චතුරාර්ය සත්‍යය සම්බන්ධව පුද්ගලයකු විසින් කළ යුතු කාර්යයන් හතරක් තිබේ.

දුක්ඛ සත්‍යයෙන් ජීවිතයේ ස්වභාවයත්, එහි දුක් දොම්නස් ස්වභාවය මෙන්ම අභුප්‍රාචුත්, එහි වෙනස් වන සුළු බවත් දැක්වෙන බැවින් එය සත්‍යයක් බව වටහාගත යුතුය.

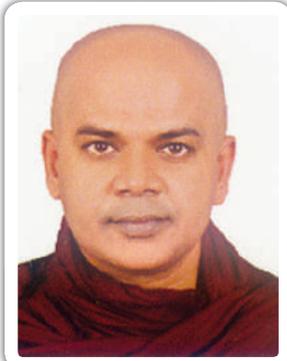
(පරිඤ්ඤායය)

තෘෂ්ණාව මුල් කරගෙන පවතින කෙලෙස් නිසා දුක හටගන්නා බව සත්‍යයක් බව වටහා ගත යුතු අතර, කළ යුත්තේ තෘෂ්ණාව ප්‍රභාණය කිරීමයි. නැති කිරීමයි. (පහාතබ්බ)

නිවන නම් සසරින් එතෙර වීමයි. නැවත උපතක් ඇති කරන තෘෂ්ණාව සහමුලින්ම ක්ෂය කිරීමයි. කාමච්ඡන්දාදී දස සංයෝජන ධර්ම බිඳහැර දමා ලබන අරහත්වයයි.

(සච්ඡිකාතබ්බ)

මාර්ගය කොතරම් හොඳින් දැන සිටියත්, එපමණකින් එලයක් නොමැති බැවින් කළ යුත්තේ අර් අටහි මඟ පිළිපැදීමයි, වැඩීමයි, පුහුණු කිරීමයි, ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. (භාවේතබ්බ) අප්‍රමාදීව ඒ සඳහා වෙහෙස වෙමු.



දඩල්ල, වාලුකාරාම වෙහෙර වාසී ආස්ත්‍රපති රත්ගම සුනීත හිමි

## නියත රැකවරණය ලැබිය හැකි ...

03 පිටුවෙන් ...

සමූහයක් හෝ පිරිසක් ඉදිරිපිට පාදයක් පිට පාදයක් දමා වාඩි වී සිටීම, හෝජන ශාලාවෙහි වැඩිහිටි අයට ආසන නොදීම, කලින් වාඩි වී සිටි බාල අය නැගිටු වීම, පැමිණි පිළිවෙලට නොව පසුව පැමිණ කලින් ස්නානය කිරීම, නිවසකට ඇතුළු වීමට පෙර අවසර නොගෙන කඩා පැනීම, මෙවැනි ගති පැවතුම්වලින් තොරව ගුරු ගෞරවයෙන්, මවුපිය ගෞරවයෙන් සම්ප්‍රදායට ගෞරවයෙන් යම් කෙනකු නුවණින් යුතුව කටයුතු කරන්නේ නම් එය අප්ප ගබ්භෝ ගුණය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.

අනුන්ගේ නිවසකට ගිය විට නො විමසා විදුලි උපකරණ භාවිතය, කැලි කසළ දමමින් නිවෙස පරිසරය, වාහන අපවිත්‍ර කිරීම, ඇවිදින ගමන් ගස්වල මල් කොළ කැඩීම, බිම පුරා කෙළ ගැසීම අගුරු කැල්ලක්, පෞතක්, පැන්සලක් අතට අසු වූ විට බිත්තිවල තාප්පවල රෙස්ක් බිංකුවල - අකුරු රූප ලිපින ලිවීම, නියපොතු සැසීම, පෞත කට්ටි දමා සිටීම යනාදී තමා අන්‍යයන්ට අප්‍රිය වන බොහෝ ක්‍රියාදාමයන් ඔබ සමඟ සිටින අය සිදු කරනවා නම් ඒ සියල්ල පගබිත ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. දුරකතනය කනේ තබාගෙන අන්‍යයන්ගේ කතා බහ හොරෙන් අසා සිටීම ද මීට අදාළ වේ.

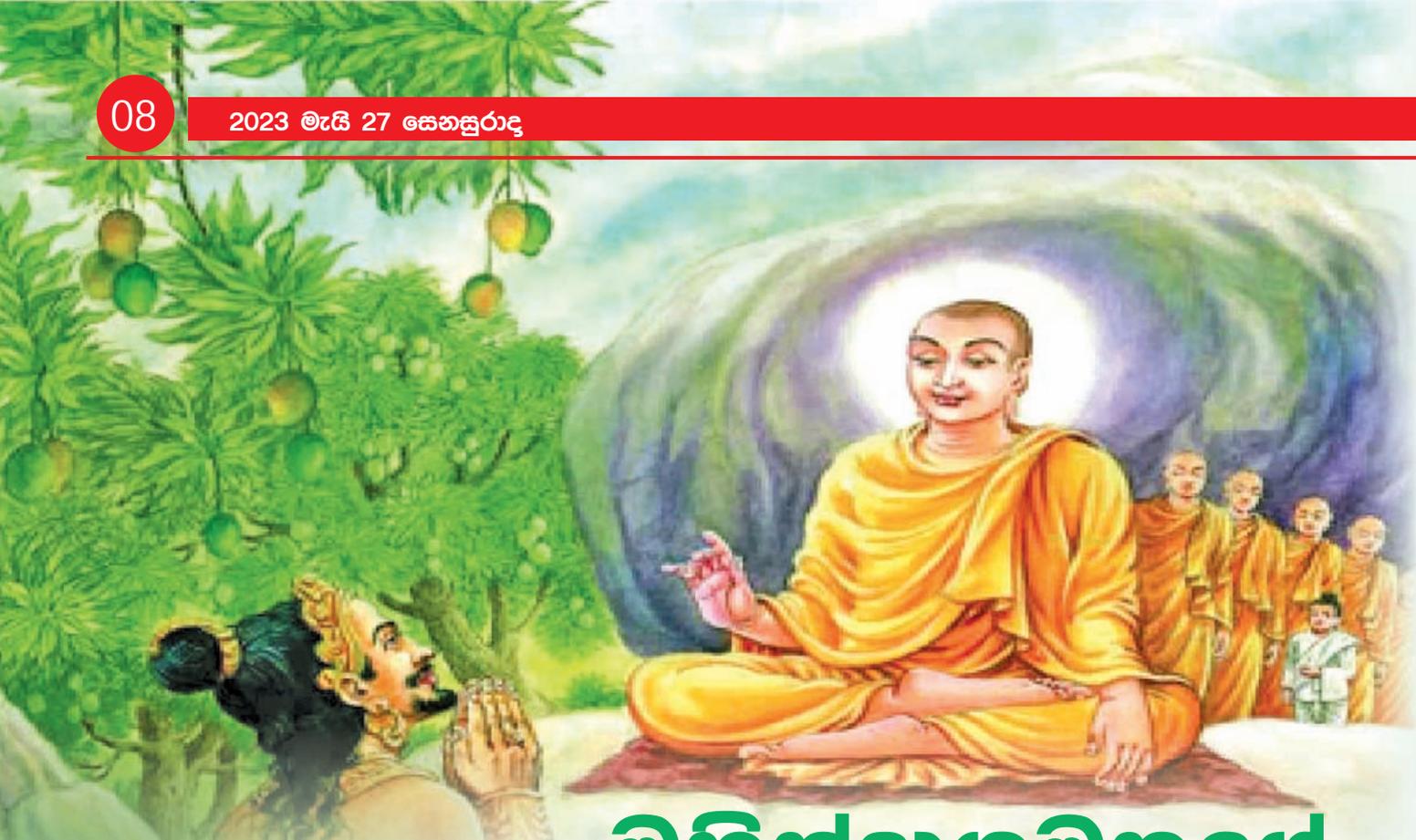
භික්ෂුව ගිහිගෙය සමඟ සීමාව ඉක්මවා සහසම්බන්ධ වීම, ඇලීම්, ගැලීම්, බැඳීම් සැබැවින්ම අනුචිත ය. අයෝග්‍යය, එයින් උන්වහන්සේ සතු උදාරත්වය විශිෂ්ටත්වය නැසී, වැනසී, හරසුන් ගැරහුම් හිස් හා පුස් ජීවිතයක උරුමය හිමි කර ගන්නා බව අමුතුවෙන් කිවමනා නොවේ.

ඥාතීන් හා මිත්‍රයින් ද වාසි හා ලේසි බලාපොරොත්තුවෙන් ඇසුරට යන්නේ නම් එය කොහෙත් ම හුදුසු පිළිවෙතකි. ක්‍රියාවකි. වැඩි සෙයින් දුබරට හේතු වන බව අප රටේ පෙර සිට පැවත එන ප්‍රවලිත කියමනකි. එයින් ඉස්මතු කර පෙන්වන්නේ අවංකත්වය නැති සම්ප ඇසුර අහිතකර බව ය.

මුදල් හෝ භාණ්ඩ ඉල්ලීම, වෙනත් ප්‍රතිලාභ බලාපොරොත්තුවෙන් ඥාතිකම හෝ මිත්‍රත්වය දෙදරා යාමට හේතු වන බව වෙසෙසින් පැහැදිලි කරුණකි. එදා මෙන්න අද ද හෙට ද මෙවන් ඇසුරු අප කොතෙක් දැක තිබේ ද?

ලාභය අපේක්ෂිතව ලෝභකමින් මිරිකුණු පිරිස බොහෝ විට තම හිතවතුන් ඇසුරු කරන්නේ අවංකව ම නොවේ. භික්ෂුන් වහන්සේ කෙනකු අනවශ්‍ය ලාභ ප්‍රයෝජන අපේක්ෂාවෙන් ගිහි පවුල් හා බැඳෙන්නේ නම් උන් වහන්සේගේ ආධ්‍යාත්මික වටිනාකම බිඳ වැටෙන්නේ අභිශය බේදනීය අයුරිනි.

එබැවින් ගිහිගෙය ඇසුරු කිරීමේ දී කිසියම් සීමාවක් තබා ගැනීම භික්ෂුව සතු වගකීම වේ. හරවත්, නැණවත්, ගුණවත් චරිතයක භූමිකාව විදහා දැක්විය යුතු ය.



# මහින්දාගමනයේ අසිරිය

ලක් දෙරණේ අතිමානසේ ඇරඹුම සනිටුහන් වන්නේ අනුබුදු මිහිඳු මාහිමියන්ගේ වැඩම වීමෙනි.

මිහිඳු මාහිමි ලාංකේය ජනතාවට තරාගත ශ්‍රී සද්ධර්මය හඳුන්වා දීමෙන් පසු භූමිය සිසාරා ඒ උතුම් දහම මැනවින් ස්ථාපිත විය. එකල පැවැති විවිධ පුද සිරිත් වාර්තා වාර්තාවලට බුදුදහමින් තදබල විවේචනයක් සිදුවූයේ නැත.

මිහිඳු හිමි ලංකාවට වඩින සමයේ සිටි හෙළයෝ කෘෂිකාර්මික ජීවිතයක් ගතකළ පිරිසකි. පණ්ඩුකාභය සමය පිළිබඳ මහාවංශයේ දැක්වෙන විස්තරයෙන් ඔවුන් යක්ෂ, දේව විශ්වාස හා ගස් ගල් ඇදහූ බවට පැහැදිලි වේ. මිහිඳු මාහිමි අසල්වැසි විශාල රාජ්‍යයක බලසම්පන්න රජකු වූ අශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ පුත්‍ර රත්නයක් විය. එය ලාංකීය ජනතාව විශේෂ පිළිගැනීමකට ද හේතුවිය.

මිහිඳු හිමියන් දේවානම්පියතිස්ස රජු මුණාගැසුණේ ක්‍රීඩා පිණිස සතුන් දඩයම් කරමින් සිටිය දී ය. මිහිඳු මාහිමියන් දුටු සැණින් බිම වැටුණු, දුණු, ඊතල, සත්ව හිංසනය සඳහා නැවතත් යොමු නොවුණි. මිනිසුන්ගේ දෛනික ජීවිතය සකසා ගැනීමට ද මිහිඳු මාහිමියන්ගේ වටිනා අර්ථවත් උපදෙස් ජනතාවට මානැති දායාදයක් විය.

තවද බුද්ධ ශ්‍රාවකයන්ගේ බුන්මවාර ජීවිතය ජනතාවට ආදර්ශයක් විය.

අත අතියේ විවිධ ඇදහිලි හා යකුන් පිළිබඳ මහිමතාන්තර තිබුණු බවට මහාවංශය පෙන්වා දෙයි. මෙම තත්ත්වයට මහින්දාගමනයෙන් සුවිශේෂී ප්‍රතිසංස්කරණ යොමුවිය. නිදහස් නිවහල් චිත්තනයට අවකාශ ලැබුණු ආගම් අතර, අද්විතීය ස්ථානයක් බුදුදහමට හිමි වේ. චිත්තනයෙන් පන්තරය ලැබූ ලාංකිකයා මෙලෙස ක්‍රියාත්මකවීම ඔවුන්ගේ චිත්තයේ ප්‍රගතියට හේතුවිය.

සාමාන්‍යත්මතාව ද බුදුදහමේ ඉගැන්වෙන ශ්‍රේෂ්ඨ සමාජ ධර්මයකි. කුල භේදයට බුදුදහම එකඟවීමට විරුද්ධ ය.

චිත්‍ර, කැටයම්, මූර්ති, ගෘහ නිර්මාණ, අක්ෂර විද්‍යාවන් පිළිබඳ විශේෂ දියුණුවක් ඇති විය. බ්‍රාහ්මී අක්ෂරවල ආභාෂය සිංහල භාෂාවට බලපෑවේ ය.

ධර්ම දුතයන් වහන්සේගේ පැමිණීමත් සමඟ බෞද්ධ නිර්මාණවල සුවිශේෂී දියුණුවක් ඇති

විය. ලෝවාමහාපාය වැනි සුවිසල් මන්දිර ද සංවර්ධනයේ ප්‍රගතිය මොනවට කියාපායි. මහින්දාගමනය හේතුවෙන් වෛතසකරණය ද, ඇති විය. ලාංකික කලාකරුවන්ගේ අදහස් අනුව වෛතසයන් විවිධාකාරයෙන් නිර්මාණය විය. ලෝක ජනතාවගේ විශේෂ ගෞරවාදරයට පාත්‍රවී ඇති සමාධි බුදු පිළිම වහන්සේ ද ලාංකික කලාකරුවන්ගේ සුවිශේෂී නිර්මාණයකි.

බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේගේ ප්‍රයෝජනයට විහාරාරාම සහ විශේෂ ගොඩනැගිලි සාදන ලදී. සඳකඩ පහණ, අර්ධකවාකාර සඳකඩ පහණ, නෙළුම් මල්, ආදර්ශ චිත්‍ර ද විශිෂ්ට ලෙස කැටයම් කර තිබේ. ආන්ද්‍රා දේශයේ ආන්ද්‍රා කලාශිල්ප ආදර්ශයට ගෙන ගොඩනැගිලිවල ද ගල්කැටයම්න් සැරසිලි කිරීම ආරම්භ විය.

බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන අධ්‍යාපනය පිළිබඳ මධ්‍යස්ථාන බවට පත්විය. ඉගැන්වීම්, කටයුතු භික්ෂූන් වහන්සේට භාර කළ අතර, රාජ කුමාරවරු, රදල කුමාරවරු ද පන්සල්වල

ඉගෙන ගත්හ. පසුකලෙක මේවා පිරිවෙන් බවට පත් විය. වෛද්‍ය, නක්ෂත්‍ර, තර්ක, සංස්කෘත ආදී විෂයයන් ද ඉගැන්වීය. මේ අනුව පාලි භාෂාවේ වචන බොහෝමයක් ම සිංහල භාෂාවට එක් විය.

බුද්ධාගම නිසා සිංහල සාහිත්‍යය ද පෝෂණය විය. පැරැණි ගද්‍ය, පද්‍ය, සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ, බෝධි සත්ව චරිත, බුද්ධ චරිතය හා බෞද්ධ දර්ශන ග්‍රන්ථ ද එක්විය.

මේ අනුව මහින්දාගමනය ලංකා සමාජයේ ආශ්චර්යජනක විපර්යාසයක් ඇති කළ බව පැහැදිලි වේ. එබැවින් පරපුරෙන් පරපුරට හෙළදිව බෞද්ධයෝ ශ්‍රේෂ්ඨ සංස්කෘතියකට උරුමකම් කීමට සමත් විය. එතෙයින් මිහිඳු මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ ආගමනය සැදැහැවත් දහන් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ගණනින් සිහිපත් කරනුයේ බලවත් සතුටකිනි.

සංඝමිත්තා රහත් මෙහෙණින් වහන්සේ විසින් වැඩිමවූ දඹදිව බුද්ධගයාවේ වූ ජයසිරි මහ බෝධි ශාඛාව අනුරාධපුරයේ මහමෙවුනා උයනේ රෝපණය කරන උත්සවයට ලංකාවේ රජ දරුවන් ද පැමිණුනු පුවත මහා බෝධිවංශයේ සඳහන් වේ. බුද්ධාගම කොයිතරම් ඉක්මනින් මහජනතාවගේ සිත් සතන් තුළ කාවැදී ගියේ ද යන්න ඉන් පැහැදිලි වේ.

මිහිඳු මාහිමි වුල්ලහත්ථිපදෝපම සූත්‍රය, සමචිත්තපරියාය සූත්‍ර දේශනාව, ජේතවත්ථු හා විමානවත්ථු දේශනා, සච්චසංයුත්ත සූත්‍ර දේශනාව, ආසිවිසෝපම සූත්‍ර දේශනාව, අනවතග්ග සූත්‍ර දේශනාව, අග්ගිකධන්දෝපම සූත්‍ර දේශනාව, අප්පමාද සූත්‍ර දේශනාවන් ආදී වදාළහ.

මෙම සූත්‍ර කිහිපයේ අන්තර්ගතයෙන් පැහැදිලි වන්නේ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ඉතා විධිමත් සැලසුමකින් යුතුව මෙරට ජනයාගේ සංස්කෘතිය හා ජීවිතාබෝධය හා සංස්කෘතික හැසිරීම සමස්ත ලෝකයට ම ආදර්ශයක් වන පරිදි සැකසීමට ශක්තිමත් පදනමක් දමා ඇති බවයි.

පරපුරුණ ශිෂ්ඨාචාරයක් ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය සංවිධානාත්මක ආගමක් හා දියුණු වූ භාෂාවක් ජනතාව සතුවීම නිසා ශ්‍රී ලාංකේය ජනතාවට ඒකරාශි වී උදාර ශිෂ්ඨාචාරයක් ගොඩනැගීමට අවස්ථාව උදාවුණේ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ආගමනය නිසා ය.

ගනේමුල්ල  
**චල්.එච්. රංජිත් වික්‍රමරත්න**

## සිරිසුදු වී

සුදු පිච්ච මල් සහිත බඳුනක් බුදුහිමිගේ ඉදිරියේ තබා රුදු ගතිය මුහුණෙන් ඉවතලා මදහසද මුවගෙහි රැඳී දෙනෙත් සම්ඳුගේ රුව දැක නිතර සිහියේ තබා පිදු කුසුම් සේ සිතෙහි පිරිසුදු බවක් රඳවා ගෙන තබා තබා තබා තබා

පලස අතුරා ඒ මතට වීන් දෙදහ නවමින් ඉඳු ගෙනා නිරස අවගුණ දුරු කරන්නට සැඳ සමයෙහි සිත් වෙනා අලස කම් ගෙන පසෙක තබමින් තුටු සිහින් කරනට පිනා සිරස මුදුනෙහි දොහොත් නගමින් බුදුන් වදිනට සැරසුණා

කැගල්ල බෙලිගල  
බෝධිරාජ මහා විද්‍යාලයෙහි ආචාර්ය  
උගැරුවල නන්දරාම හිමි

## අවසානයක දුක

කරුණා දයා අවිහිංසා ගුණ මිනිසා පහළ විය ලෝකෙට වැඩ උත්තම මිනිස් ගුණයෙන් යුතු ඔහු ලෝකෙට මහා මෙහෙයක් ඇත කළ යුතුව ඇතුව සතුව යුතුව

ඉපැදුණු මවුබිමට ජාතිය අදැරැති පුතකු ඉටුකළ යුතු අද ඔබ කරන වැඩ බරවී මහ ලොකු නිගාවක් ලක්මවූ ආගමට මෙහෙවරට පාපයට නාමයට

හැඟුමක් නැතිව නම ජාතික මත් පෙත්තට හුරුව රහ මෙර හැදියාවෙන් තොරව මේ යන ඔබ හැම වැටෙණු ඇත පහළම ආලයට පානයට තාලයට ලෝකයට

බන්දුල සේනානායක  
වාඩිගල - රත්න

## දැවෙන ජීවිත

දිලෙන නිවෙන ගිනි මැල තුළ දැල්වෙන ගිනි මැලයෙන් නිති ජීවත් වෙන ජීවියෝ නිති මිය යති දස දහස් ගණන්

දැල්වෙන ඒ ගිනි මැලයට නිවෙනා කල ඒ මත්තේ උපදිති දසදහස් ගණන් ජීවියෝ ලෝකෙට නැවතත්

මාලබේ  
කේ.ඩබ්ලිව්. සිරිසේන



## උතුම් පැතුමක්

ලේ කිරි කර ගෙන මා හැඳූ වැඩු අම්මා ජීවත් වන හැටි මා හට කියා දුන් අම්මා ජීවන මගේ සදහම් පින් කෙත අම්මා මෙතේ බුදුන් දැක නිවන් දකින්න අම්මා

මනහර මහින්ද  
බෙලිගල

**‘සන්තුවී පරමං ධනං’**  
 යනුවෙන් සතුව පරම ධනය ලෙස බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ සේක. කරණීය මෙන්න සුත්‍රයේ දී ‘සන්තුස්සකෝ’ යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ ද සතුවයි. පැවිදි බව සපුරා ගැනීමට උත්සාහ දරන හික්මුණු සතු පුර්වලක්ෂණයක් ලෙස එය දක්වා තිබේ. පුද්ගලයකුගේ ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍යම දෙයකි සතුව. සතුවෙන් තොර ජීවිතයේ කිසිම අගයක් නැත. කොතරම් ධනය ඇතත් සතුව නමැති ධනය නැති නැත ජීවිතය නිසරු ය.

බුදු දහමෙහි ත්‍රිවිධ සතුවක් පිළිබඳ සඳහන් වෙයි. ඒවා නම් යථාලාභ සන්තුෂ්ටිය, යථාබල සන්තුෂ්ටිය හා යථාසාරුප්ප සන්තුෂ්ටියයි. යථාලාභ යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ලද පමණින් සතුවට පත්වීමයි. සෑම අයෙක් ම වැඩි වැඩියෙන් සම්පත් ලබා ගැනීමට කැමැත්තක් දක්වයි. ඇතැම්කු දෙවයේ බලයෙන්, එනම් පෙර කරන ලද කුසල් බලයෙන් වස්තු සම්පත් ලබා ගැනීමට තම ශ්‍රමය කරප කරති. කෙසේ වෙතත් ඉඩකඩම්, වතුපිරි, දේපළ, මිල මුදල්, ආහාරපාන වැඩි වැඩියෙන් ලබා ගැනීමට කැමැත්තක් දැක්වීම පුද්ගල ස්වභාවයයි. ඒ සඳහා ආර්ථික ශක්තියක් නොමැති නම් ණයකරුවෙක් වෙයි. නොඑසේ නම් වංචා, දූෂණ, මැරකම් ආදියට පෙළඹෙයි. එවිට සිදුවන්නේ ඔහුට දෙලොවම දුක්විඳීමටයි. ‘න කභාපණ වස්සේන තිත්ත කාමේසු විජ්ජති’ යන ධර්ම පදයේ බුද්ධ වන්ගයේ එන ගාථා පාඨයෙන් පැහැදිලි වන්නේ කහවනු වර්ෂාවකින් වුව ද පෘථග්ජන පුද්ගලයා සෑහීමකට පත් නොවන බවයි. කොපමණ ලැබුණත් ඇති වීමක් නැති මිනිසුන් සදාකාලිකව ම අසහනයෙන්, දුකෙන් වේදනාවෙන්, පශ්චත්තාප වන්නේ ය. රන් වැසි වැස්සවීමට සමත් වූ මහා මන්ධාතු රජතුමා ද තෘප්තිමත් බවට පත් වූයේ නැත. අතෘප්තිකර ආශාවන්ගෙන් පෙළෙන පුද්ගලයාට සතුවක් කිසියේත්ම නොලැබේ.

බුදු දහමෙහි යථාබල සන්තුෂ්ටිය ලෙස දැක්වෙන්නේ බලය ඇති පමණින් සතුවට පත්වීමයි. තමාගේ හැකියාව, දක්ෂතාව, උගත්කම, පලපුරුද්ද ආදිය ගැන සලකා ඊට සරිලන අයුරින් නිලතල නම්බුනාම ආදිය ලබාගත යුතු ය. සුදුසු නිලතල දැරිය යුතු ය. සුදුසුකම් ඉක්මවා යන නිලතල නොපැතිය යුතුය. බලලෝහි වූ කල්හි බලය ලබාගැනීම පිණිස අපරාධ, මිනීමැරුම්, හොර බොරු ආදියෙහි නියැලෙන්නකු බවට පත්වෙයි. ඒ මඟින් සමස්ත සමාජය ම පිරිහීමට ලක්වෙයි.

යථා සාරුප්ප යනු තමාට යම් පදවියක්, තනතුරක් ලැබුණු කල්හි තමන්ට වඩා ඒ සඳහා සුදුස්සකු සිටිය නම් ඔහුට එම තනතුර, පදවිය පිරිනැමීම තුළින් ඇතිවන සතුවයි. මෙය මහත්මා ගුණයකි. අපහසු වුවත් කළයුතු උදාර පිළිවෙතකි. මේ අනුව දෙලොව ම සැප ලබන්නකු බවට පත් වෙයි. වත්මන් සමාජය දෙස බලන විට වස්තු සම්හාර හිමි කර ගැනීමට, උසස් නිලතල නම්බුනාම ලබා ගැනීමට බොහෝ දෙනා නින්දිත ක්‍රියාවන්හි නිරත වෙත බව පෙනී යයි. මෙම තත්ත්වය සාමකාමීව ජීවත්වීමට ප්‍රයත්න දරන අයට පවා තර්ජනයකි. ජීවිතය ටික කලකට පමණක් සීමා වී පවතින්නකි. එබැවින් සියලු දෙනා විසින් ම කළ යුත්තේ ඒ ටික කාලය අනුනට කරදරයක් නොවී සතුවින් ජීවත් වීමයි.

ලද දෙයින් සතුවවීම යනුවෙන් බුදු දහමේ පෙන්වා දෙන්නේ අලස වීම හෝ කුසිත වීම හෝ නොවේ. කාහට වුවත් තම ජීවිතය සතුවින් ගත කිරීමට නම් යම්කිසි ධනයක් අවශ්‍ය වෙයි. මෙහිදී ධනය ඉපයීම සම්බන්ධයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ව්‍යාන්සපථප කුල පුත්‍රයාට දෙන ලද උපදේශය සිහිපත් කළ යුතු ය. උච්ඛාන විරියාධිගතේහි බාහා බල පරිච්ඡේහි සේද වක්ඛිත්තේහි ධම්මිකේහි ධම්ම ලද්දේහි හෝගේ හි උච්ඛාන විරියයෙන් යුක්තව, බාහු බලයෙන්, දහඩිය වගුරුවමින් ධනය ඉපයිය යුතු බව මෙහිදී පෙන්වා දී ඇත. සිඟාලෝවාද සුත්‍රයේ දී ධනය රැස් කළ යුතු ආකාරය උපමා දෙකක් මඟින් පෙන්වා දී තිබේ. “භමරස්සේව ඉරියතෝ” ‘බඹරකු මල නොතලා මල් පැණි රැස් කොට විශාල වූ වදයක් තනන්නා සේ ‘ධම්මිකෝ වුප වියති’ වේයකු මැරී පිඩ බැඟින් ගෙන ගොස් විශාල වූ තුඹසක් බඳින්නා සේ යනු එම උපමා දෙකයි. මෙසේ ධනය උපයන්නාගේ දියුණුව කෙමෙන් කෙමෙන් සිදු වුවත් එය ස්ථාවර

සුගතිය සඳහාත්, යෙදවීමෙන් ලැබෙන සතුව හෝග සුඛය නම් වේ. තමන් කිසිදු කිසිවකුට ණයක් නැත යන හැඟීමෙන් ඇතිවන සතුව අනණ සුඛයයි. අත්වී සුඛ, හෝග සුඛ, අනණ සුඛ සහ ත්‍රිවිධ සුඛයෙන් යුක්ත පුද්ගලයා තිදොරින් නිවැරදි ක්‍රියාවලින් යුක්තව තමාගේ දිවි පෙවෙත විමසා, ඒ පිළිබඳ සොම්නසට පත් වේ නම් එය අනවජ්ජ සුඛයයි. අද අපට දැකිය හැකි වන්නේ මුදල් පසුපස වේගයෙන් හඹායන සමාජයකි. එසේ වුවත් දේපළ මිල මුදල් ආදී භෞතික සම්පත් වැඩි වූ තරමට දුක, වේදනාව, අසහනය, සොර සතුරු උවදුරු ආදිය වැඩි වෙයි. සම්පත් වැඩි වූ තරමට ලෝභය තරගකාරීත්වය, මානස හා අභංකාරය ද වැඩිවෙයි. මිනිසා නොමිනිසෙක් වෙයි. දිනක් බුදුරජාණන් වහන්සේට ශෝකයෙන් පෙළෙමින් සිටි ගොවියෙක් හමු විය. එවිට උන්වහන්සේ ගොවියාගෙන් ශෝක වීමට හේතු විමසු සේක. ගොවියා පැවසුවේ තමාට සරුසාර තල හේනක්, පුෂ්ටිමත් ගවයන්, කීකරු

මාර්ගයක් ලෙස සතුව දැක්විය හැකි ය. සිදුහත් තවුසාණෝ පැවිදි වී සිංසපා වනයේ දී නිරාහාරයෙන් ගත කළේ පැවිදි වීමෙන් ලැබූ සතුව හේතුවෙනි. එසේම බුද්ධත්වයට පත් වූ උන්වහන්සේ නිරාහාරව සත් සතියක් ගත කළේත් බුදුවීමෙන් ලැබූ, සතුව හේතුවෙනි. වරක් බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණි කොසොල් රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේට වැඳ එකත්පස්ව සිට මෙසේ පැවසීය. “ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇඟ රැළි වැටුණු, පඬුවන් පාට වූ, නහර ඉල්පුණු, මස් සිඳිහිය ඇතැම් ශ්‍රමණයන් දුටුවෙමි. දැකුම්කලු මස්, ලේ ඇති මනා රූ සපුවෙන් යුත් ඔබ වහන්සේගේ සවුචන් ද දුටුවෙමි. මෙහිදී කල්පනා වූයේ කෙසේ නමුත් ඒ

# පරම ධනය අහිමි ජීවිතය නිසරු ය

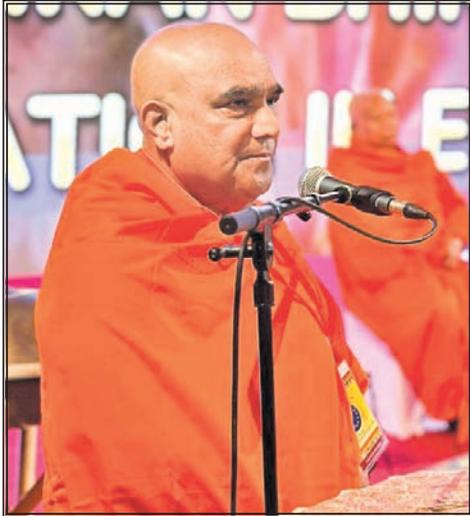
“**සමාජය සමඟ අනෙකුත් සබඳතා පවත්වා ගෙන යාමට නම් සිනාමුසු මුහුණක් අවශ්‍ය වේ. සිනාව නැති නැත සහයෝගයක් නැත. සහයෝගයක් නැති නැත පොදු බවක් ද නැත. හුදෙකලා වීම ද දුකකි. එයින් අහිමිව ප්‍රතිඵල උදව්‍ය හැකි ය**”



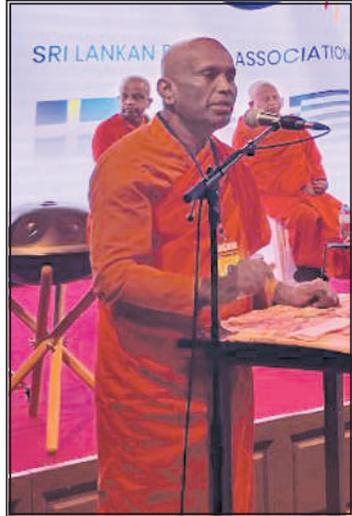
ශ්‍රමණයින් රහසින් හෝ පවි කරනු ඇත කියා ය. එබැවින් මෙහි රහස කියනු මැනවි. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක. මාගේ ශ්‍රාවකයෝ අතීතය ගැන කතා නොකරති. අනාගතය ගැන ද කතා නොකරති. වර්තමානයේ ම ජීවත් වෙති. එබැවින් වර්ණය ප්‍රසාද ජනක වී ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ තමාගේ අතීතය ගැන මෙහෙහි කරමින් කාලය ගත නොකළ යුතු බවයි. තිබෙනවාට වඩා අනවශ්‍ය පමණට ප්‍රාර්ථනා නොකළ යුතු ය. තම අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන ඒවා සම්පූර්ණ කරගනිමින්, තෘෂ්ණාව පාලනය කරගත යුතු ය. අන් සතු වස්තු දෙස ලෝභීව නොබලා තමාට ලැබුණ දෙයින් සෑහීමට පත්විය යුතු ය. සමාජය සමඟ අනෙකුත් සබඳතා පවත්වා ගෙන යාමට නම් සිනාමුසු මුහුණක් අවශ්‍ය වේ. සිනාව නැති නැත සහයෝගයක් නැත. සහයෝගයක් නැති නැත පොදු බවක් ද නැත. හුදෙකලා වීම ද දුකකි. එයින් අහිමිව ප්‍රතිඵල උදාවිය හැකි ය. එබැවින් අසතුවට හේතුවන ක්‍රියාවන්ගෙන් වැළකී, අන්‍යයන් අතරේ භොඳනිත දිනාගත්, දුටුවන් ප්‍රිය ජනක ප්‍රසාද ජනක පුද්ගලයකු වීමට ප්‍රයත්න දැරිය යුතු ය.

බිරුකක්, සුව පහසු ඇඳක් ආදිය තිබී, ඒ සියල්ල අහිමි වීම නිසා ශෝකයෙන් පෙළෙන බවයි. ඒ ඇසූ බුදුරජාණන් වහන්සේ “ඒ කිසිවක් මට නැති බැවින් මම සුව සේ වෙසෙමි.” යනුවෙන් වදාළ සේක. **තණ්හාය ජායතී සෝකෝ තණ්හාය ජායතී හයං තණ්හාය විජ්ජ මුත්තස්ස හත්ථි සෝකෝ කුතෝ හයං** ධම්මපදයේ පිය වන්ගයේ එන මෙම ගාථාවෙන් පෙන්වා දෙන්නේ ආශාව නිසාම ශෝකය හා බිය හටගන්නා බවත් ආශාවෙන් වෙන් වූ කල්හි ඒ දෙකම නැතිවන බවත් ය. මේ නිසා අනවශ්‍ය ආකාරයේ වස්තු, සම්පත් ලබා ගැනීමට, නිලතල නම්බුනාම ලබා ගැනීමට යෑමෙන් සිදුවන්නේ තමන්ගේ සතුව නැති කර ගැනීමයි. මානසික තෘප්තියට සතුව ඉවහල් වෙයි. නිරෝගි භාවය රැක ගැනීමට ද ඇති භොඳම

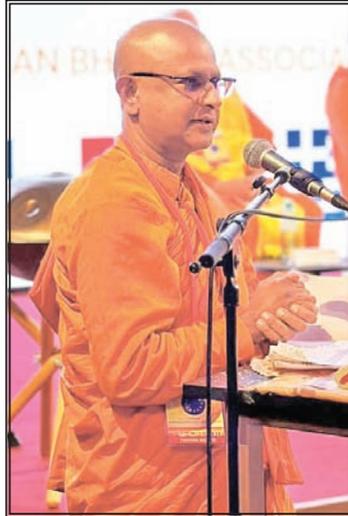
# යුරෝපයේ ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂු සංගමයේ පළමු සඟ සමුළුව



යුරෝපයේ ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂු සංගමයේ සභාපති විශානා ඤාණපෝණික බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති යුරෝපයේ සඟපති , විශානා විශ්වවිද්‍යාලයේ හිටපු මහාචාර්ය විජයරාජපුර සීලවංශ නාහිමි සඟ සමුළුව ඇමතු අයුරු



මැලේසියාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක ක්වාලාලම්පූර් සෙන්තුර් බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති බුටාවන්තේ සරණංකර නාහිමි දේශනය පැවැත්වූ අවස්ථාව



ජර්මනියේ ප්‍රධාන අධිකරණ සංඝනායක ශ්‍රී ලංකා මහා විහාරයේ නිර්මාතෘ රත්මලේ පුඤ්ඤරත්න නාහිමි සමුළුව ඇමතු අයුරු

## යුරෝපයේ ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂු සංගමයේ පළමු සඟ සමුළුව ඔස්ට්‍රියාවේ විශානා නගරයේ දී පසුගියදා ඉතාම උත්කර්ෂවත් අන්දමින් පැවැත්වුණි.

තික්ෂු සංගමය නියෝජනය කරනු ලබන ඉතාලිය, ජර්මනිය, ස්වීඩනය, ඩෙන්මාර්කය, ප්‍රංශය, ඔස්ට්‍රියාව, නෝර්වේ, සයිප්‍රසය, ස්වීට්සර්ලන්තය, ශ්‍රීසිය, එංගලන්තය යන රටවලින් මෙන්ම ජපානය, මැලේසියාව, ශ්‍රී ලංකාව හා බංග්ලාදේශය ආසියාතික රටවල වැඩසිටින ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂුන් වහන්සේ හැට නමකට අධික පිරිසක් මෙම අවස්ථාව සඳහා සහභාගි වී ඇත. තික්ෂු සංගමයේ අභිනව සභාපති ධුරයට පත්ව ඇති විශානා ඤාණපෝණික බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති ඔස්ට්‍රියාවේ ප්‍රධාන සංඝ නායක විජයරාජපුර සීලවංශ හිමිපාණන් වහන්සේගේ සන්කාරකත්වය යටතේ යුරෝපයේ ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂු සංගමයේ පළමු සඟ සමුළුව සංවිධානය කොට තිබිණි. ඔස්ට්‍රියානු රජයේ හා ඔස්ට්‍රියානු බෞද්ධ සංගමයේ විශේෂ අනුග්‍රහය ඇතිව සංවිධානය වූ මෙම සමුළුවේ මූලික අරමුණ වී ඇත්තේ යුරෝපීයයන් වෙත බුදුදහමේ පණිවිඩය රැගෙන යාම හා විදේශ ධර්මදාන සේවාව සඳහා ශ්‍රී ලාංකික තරුණ තික්ෂුන් වහන්සේ යොමු කරවීමටයි.

මෙම උත්සව අවස්ථාවේ දී මැලේසියාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක ක්වාලාලම්පූර් සෙන්තුර් බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති බුටාවන්තේ සරණංකර නාහිමිපාණන් වහන්සේ " විදේශ රටවල ධර්ම ප්‍රචාරය කිරීමේදී ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂුන්ගේ වගකීම" පිළිබඳ ප්‍රධාන දේශනය සිදුකර ඇත. එහිදී උන්වහන්සේ සිදුකළ දේශනය තුළ ප්‍රකාශ කොට ඇත්තේ ධර්ම දාන සේවයෙහි යෙදෙන තික්ෂුන් වහන්සේ ධර්ම ඤාණය මෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දහම තුළ කතා කෙරෙන කරුණාව, දයාව වැනි මානව ගුණධර්මයන්ගෙන් සන්නද්ධ විය යුතු බවයි.

එමෙන්ම උන්වහන්සේගේ ඇවතුම් පැවතුම් සිත්ගන්නා අයුරින් පැවැත්වීම තුළ අන් අයගේ ආකර්ෂණය නිතැතින් ම ලැබෙනු ඇති බවට ප්‍රකාශ කර ඇති නාහිමිපාණන් වහන්සේ තව දුරටත් සඳහන් කර ඇත්තේ බුදු දහමේ පදනම ප්‍රඥාව හා කරුණාව බවත්, ප්‍රඥාව මිනිස් මොළය ආමන්ත්‍රණය කරන අතර කරුණාව හදවතට ආමන්ත්‍රණය කරන බවයි. කරුණාවට හා ප්‍රඥාවට අන්තගාමී නොවී සමබරව පවත්වා ගැනීම තුළ සාර්ථක ධර්මදානයන් වහන්සේ නමක් වෙනවා සේම නිවැරදි ව සම්බුදු වදන් පුරුදු පුහුණු කරන්නකු බවටත්



රෝමයේ ශාක්‍යමුනි විහාරාධිපති පූජ්‍ය කටුවන සිද්ධත්ථ හිමි

සතිපට්ඨානයෙහි උපයෝගීතාව විශේෂය පත්විය හැකි බවයි. සරලව පටන් ගෙන ගැඹුරට යාම ධර්ම මාර්ගය යැයි ද දේශනය සිදුකරමින් බුටාවන්තේ සරණංකර හිමියෝ පවසා ඇත. මෙම අවස්ථාවට සහභාගි වී ඇති මහාචාර්ය GISELHER GUTTMANN මහතා සතිපට්ඨානය පාදක කරගෙන හරවත් දේශනයක් සිදුකරමින් ප්‍රකාශ කොට ඇත්තේ වසර 2500ක් ගත වුව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කළ දහම කිසිදු සේදයකින් තොරව දේශ දේශාන්තරයන් තරණය කරමින් එහි වෙසෙන ජනි ජනයාට ලබාදෙන සැනසීම වචනවලට නැඟිය නොහැකි තත්වයක් බවත්, විශේෂයෙන් උන්වහන්සේගේ සතිපට්ඨාන දේශනාවට අයත් නොවන දෙයක් මුළු විශ්වයෙහි නොමැති බවත්, සාර්ථක ජීවිතයක් සඳහා විශේෂයෙන් ම භෞතික ජයග්‍රහණයන් මෙන්ම ආධ්‍යාත්මික සුවය සාක්ෂාත් කරගැනීමෙහි ලා



යුරෝපයේ ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂු සංගමයේ 2024 වර්ෂයේ සමුළුව පැවැත්වීමට ඉතාලිය විසින් සන්කාරකත්වය ධාරගත් අවස්ථාව. සංගමයේ සභාපති හා ලේකම් විසින් ඉතාලිය නියෝජනය කරමින් සහභාගි වූ මහගම විපුලසිරි නාහිමි, යුරෝපයේ ප්‍රධාන සංඝනායක පැල්ගහතැන්නේ සීලවිමල නාහිමි හා ඉතාලියේ ප්‍රධාන අධිකරණ සංඝනායක වනෝගල ධම්මික නාහිමිවරුන්ට හිල ධජය පිරිනැමූ අයුරු

දහවන සුළු බවත් ය. වැඩිදුරටත් කරුණු දැක්වා ඇති එතුමා සතිමත් බව ලෝකයට කියාදුන් මුනිවරයා ලෙසත්, සතිමත් බව තුළ පිහිටමින් විශ්ව යථාර්ථයන් පසක් කරගත හැකි බව හා ඒ තුළ සියලු දෙනාගේ අපේක්ෂාව වූ පරම ශාන්තිය භුක්තිවිඳීම සඳහා මඟපෑදූ මුනිවරයා ලෙස හැමකල්හි ම අපගේ ප්‍රශංසාව උන්වහන්සේට හිමිවිය යුතු බවටත් ප්‍රකාශ කොට ඇත.

විදේශීය තික්ෂුණින් වහන්සේ කිහිප නමක්ම තික්ෂු සංගමයේ පළමු සඟ සමුළුව අවස්ථාවට සහභාගි වී ඇති අතර ඒ අතරින් BHIKKHUNI PHALANNANI ඒදිනෙදා ජීවිතයේදී අභියෝගවලට මුහුණදීමට බුදුදහමේ පෙන්වාදෙන විසඳුම් පිළිබඳ ඉතා වටිනා දේශනයක් සිදුකර ඇත.

ගැටලුවලට මුහුණදුන් විවිධ තරාතිරම්වල වර්ත ක්‍රීපිටකය පුරා දැකිය හැකි බවත්, පුණ්ණ භාමුදුරුවන් වහන්සේගේ වර්තය එහිදී සුවිශේෂී වන බවත්, සුනාපරන්තයට ගමන් කරන්නට සුදානම් වන පුණ්ණ හිමියන් අමතා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසන ප්‍රශ්න හා පුණ්ණ හිමියන් ලබා දෙන පිළිතුරු අපේ ඒදිනෙදා ජීවිතයට ලබාගත යුතු පූර්වාදර්ශන් වන බවත් ය. තවදුරටත් දේශනය සිදුකරමින් ප්‍රකාශ කොට ඇත්තේ තික්ෂුන් වහන්සේ විශේෂයෙන් මෙහිදී අවධාරණය කෙරෙන ඉවසීමේ ගුණය පුරුදු කළ පසු ඕනෑම අභියෝගයකට මුහුණදිය හැකි බවත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දහම හැදෑරීමේ දී ගැඹුරු දහම් කරුණු මෙන්ම එකී දහම් කරුණු අවබෝධයෙහිලා සම්බුද්ධ වර්තය තුළ ප්‍රකට කෙරෙන යහගුණ වඩවාගැනීම තුළින් ඒදිනෙදා ජීවිතයේ දී පැන නගින සමාජ ආර්ථික හා විවිධ ගැටලුවලට විසඳුම් සොයා ගත හැකි බවත් ය.

ඉදිරි දෙවසර සඳහා යුරෝපයේ ශ්‍රී ලාංකික තික්ෂු සංගමය සඳහා අභිනව නිලධාරී මණ්ඩලයක් පත්කර ගැනීම ද යුරෝපය පුරා පිහිටි ශ්‍රී ලාංකික විහාරස්ථාන පිළිබඳව ද තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් sibhikkhuassociationeu.org නමින් නව වෙබ් පිටුවක් ද එළිදක්වා ඇත. එසේම 2024 වර්ෂයේ තික්ෂු සංගමයේ යන පැවැත්වීම සඳහා සන්කාරකත්වය ඉතාලිය විසින් ධාරගෙන ඇත.

ඔස්ට්‍රියාව බුද්ධාගම රාජ්‍ය ආගමක් බවට පත්කොට වසර 40ක් සම්පූර්ණ වීමත්, යුරෝපයේ තික්ෂු සංගමයක් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාවයත් යන කාරණා දෙකට අමතරව වසර 41ක් ඔස්ට්‍රියාවේ ධර්මදාන සේවාවේ යෙදෙන විශානා ඤාණපෝණික බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති යුරෝපයේ සඟපති , විශානා විශ්වවිද්‍යාලයේ හිටපු මහාචාර්ය විජයරාජපුර සීලවංශ නාහිමියන්ගේ 70 වෙනි ජන්ම දිනය ද මෙම සඟ සමුළුව පැවැත්වුණු දිනයට යෙදී තිබීම ද විශේෂත්වයක් විය.